

Klientske centrum v nových priestoroch

Spetrením rokovania mestského zastupiteľstva bolo slávnostné otvorenie klientskeho centra. Pri slávnostnom strihaní pásky sa postupne vystriedali primátor Ferdinand Vítek, jeho zástupca František Baláž a prednosta úradu Ľubomír Martinka (na snímke). Svedkami tejto pre úrad mimoriadnej udalosti boli poslanci, ktorí túto chvályhodnú zmenu štýlu práce a prístupu úradníkov podporili.

Klientske centrum je umiestnené na pravej strane úradu, kde v minulosti sídlila krajská knižnica. Po jej vystahovaní sa priestory rekonštrukciou zmenili na architektonicky dominantnú recepciu s podateľňou, na niekoľko samostatných kancelárií a na jednu veľkú miestnosť, kde občania nájdu desať očíslovaných pracovísk.

Podľa slov prednostu Ľ. Martinku klienti tu vybavujú 95 percent svojich záležitostí a zastúpenie tu majú

oddelenia, ktoré občania potrebujú najviac. Klienti sú vybavovaní podľa číselného poradia, ktoré získajú na recepcii, kde dostanú poradové čísla, ale aj rôzne formuláre a iné potrebné tlačivá. Oddelenie daní a poplatkov, matrika, evidencia obyvateľstva a pokladnica majú samostatné kancelárie. Tak ako v bankových domoch, aj tu klient nájde tzv. diskrétné boxy, kde môže slobodne vyjadriť svoje potreby.

pokračovanie na 7. str.

OBSAH

- 5 Čistiareň
v skúšobnej pre-
vádzke
- 6 Partnerská návšte-
va zo Zoetermeeru
- 7 Klientske centrum v
nových priestoroch
- 8 Začal sa nový
školský rok
- 10 Klokočina žila
jarmokom
- 11 Spustili asistenčné
centrum tiesňových
volaní
- 12 Športová hala bude
služiť športu
aj kultúre
- 13 Na Van Gogha
v škatuli
- 14 Socha
Sedembolestnej sa
vrátila
- 16 Nitriansku ulicu
nájete na praž-
ských Vinohradoch
- 26 ... a bola sobota
deviateho deviaty
- 27 Spovednica Daniely
Gundovej
- 32 Lacovi Zrubcovi
učarovala Žofia
- 34 Rozprávky, klasika
a príbeh o žene
- 35 Herci, režiséri
a autori
- 37 V Mačacom hrádku
sa našli šperky
- 40 Tlaková vlna
otriasla oknami
gymnázia

Schválili Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb v meste Nitra do roku 2009

Obyvatelia na Levickej krízové centrum nechcú

Va štvrtok 7. septembra sa konalo 48. riadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktoré otvoril a viedol primátor mesta Ferdinand Vítek. Rokovanie prišla pozdraviť delegácia partnerského mesta Zoetermeer. V mene delegácie partnerského mesta vedenie nášho mesta a poslancov MsZ pozdravil zástupca primátora Patrick van Domburg, ktorý sa podakoval za mnohé užitočné kontakty s Nitrou, podporené zastupiteľstvom. Poslanci sa opätovne vrátili k prerokúvaniu bohatého programu, vyberáme z neho len najdôležitejšie body, ktoré sa týkajú väčšej časti obyvateľstva.

Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a vzalo na vedomie správu o výsledku následnej finančnej kontroly výberu poplatku za zber komunálneho odpadu u fyzických osôb za obdobie roka 2004 a 2005. Hlavnému kontrolórovi dali za úlohu vykonať kontrolu plnenia opatrení k 31.1.2007.

Poslanci prerokovali protokol o výsledku kontroly dodržiavania termínov vybavovania stavebných povolení, prerokovali správu o vybavovaní sťažností a petícií za I. polrok 2006,

- prerokovali vyhodnotenie plnenia rozpočtu Mesta Nitry za I. polrok 2006

- prednostovi MsÚ uložili predložiť VMČ informáciu o stave riešenia realizácie investičných akcií k 8.9.2006, ktoré v zmysle uznesenia MZ predložili VMČ a termíny začatia tých stavieb, ktorých výstavba sa ešte nezačala,

- prerokovali návrh príjmovej časti rozpočtu, návrh nevyhnutných požiadaviek a návrh limitov do rozpočtu na rok 2007 a schválili príjmovú časť rozpočtu, návrh nevyhnutných požiadaviek a návrh limitov do rozpočtu na rok 2007 podľa predloženého návrhu vrátane nasledovnej schválenej zmeny (položka 110 Daň z príjmov FO + 30 mil. Sk). Prednostovi

MsÚ uložili zapracovať do návrhu rozpočtu Mesta Nitry na rok 2007 investičné akcie, ktoré navrhnu VMČ v minimálnej sume 19 440 tis. Sk, pričom táto suma sa rozdelí na jednotlivé VMČ v členení: 50 % podľa počtu obyvateľov k 1.9. a 50 % podľa dĺžky verejných komunikácií,

- prerokovali a schválili návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta na rok 2006 podľa predloženého návrhu vrátane (uverejnené na úradnej tabuli MsÚ),

- prerokovali a schválili návrh rozpočtového opatrenia v rozpočte na rok 2006 príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre,

- prerokovali návrh VZN č. 3/2006 o poskytovaní prepravnej služby Mestom Nitry, týkajúcej sa výšky úhrady za prepravnú službu,

- prerokovali a schválili návrh na konatela spoločnosti Služby Nitry, s.r.o. - Štefana Štefeka,

- prerokovali návrh na opätovné zvolenie prísediacich sudcov z radov občanov pre Okresný súd Nitry na funkčné obdobie rokov 2006 - 2010,

- prerokovali a schválili návrh 1. komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb v mes-

te Nitry do roku 2009,

- prerokovali správu o činnosti a zhodnotenie plnenia zmluvných podmienok firmy ELcomp, s.r.o., prednostovi MsÚ uložili, aby v súčinnosti s firmou ELcomp, s.r.o., predložil mestskému zastupiteľstvu zoznam reklamných zariadení, prípadne i iných inštitúcií, ktoré sú napojené na odber elektrickej energie z elektrických rozvodov mesta Nitry v správe firmy ELcomp, s.r.o., a prehľad o zmluvách na tento odber s vyčíslením dohodnutej ročnej úhrady v Sk,

- prerokovali a schválili návrh na prenájom časti objektu ZŠ na Levickej ulici v Nitre, neziskovej organizácii Permanent Training, n.o. na realizáciu projektu Krízového strediska v Nitre a návrh a rozpočtové opatrenie v rozpočte mesta na rok 2006, predsedovi Komisie pre zdravotníctvo, sociálne veci a bytové otázky MZ v Nitre, na najbližšie zasadanie uložili pripraviť v alternatívach návrh na riešenie umiestnenia krízového centra,

- vzali na vedomie informáciu hlavného kontrolóra o petícii obyvateľov - Občianska iniciatíva Nitry proti využitiu objektu bývalej ZŠ na krízové centrum.

V priemyselnom parku pribudne ďalších 3000 pracovných miest

Príde k nám koncert Sony

Japonský koncert Sony 20. septembra oficiálne potvrdil svoj zámer postaviť v priemyselnom parku Nitra - Sever závod na výrobu LCD televízorov. Spoločnosť plánuje preinvestovať takmer 73 mil. eur, čo je približne 2,735 mld. Sk a zamestnať 3 000 pracovníkov, pričom 1 500 z nich presunie Sony z výrobného závodu v Trnave.

Viceprezident Sony Europe Serge Foucher na tlačovej konferencii uviedol, že nový závod by mal začať s výrobou v septembri 2007, pričom produkciu v plnej prevádzke predpokladá v roku 2008. Ročnú výrobnú kapacitu Sony plánuje v objeme 3 mil. televízorov. Ako zdôraznil, rozhodnutiu spoločnosti predchádzal detailný prieskum viacerých krajín v EÚ, no práve Nitra splnila všetky predpoklady tohto kroku, keď najväčším konkurentom bolo susedné Maďarsko. Plánovaný začiatok stavebných prác nového závodu s rozlohou 60 tis. metrov štvorcových je určený na koniec decembra tohto roku. Podľa premiéra R. Fica, vládny kabinet poveril ministra hospodárstva L. Jahnátka prípravou príslušnej zmluvy so spoločnosťou Sony, a preto sa k otázke poskytnutia investičných stimulov zatiaľ vyjadrovať nebude. „Táto investícia podporuje stratégiu vlády podporovať produkciu výrobkov s vyššou pridanou hodnotou, ale zároveň aj vytvorí určitú mieru diverzifikácie tak, aby Slovensko nebolo výhradne viazané iba na automobilový priemysel,“ dodal premiér R. Fico.

Svoj podiel práce na tomto úspechu urobila aj Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO). Rozhodnutie spoločnosti Sony postaviť nový závod v Nitre je spojené s plánovaným ukončením výroby CRT (klasických) televízorov vo výrobnom závode koncertu v Trnave. Dôvodom ukončenia výroby v trnavskom závode je celosvetový trend poklesu záujmu o klasické televízory. Všetkých 1 500 zamestnancov z Trnavy dostane plnohodnotnú ponuku na prácu v novom závode v Nitre. Podľa primátora mesta Nitra F. Víteka sú za prácou do nového závodu

Sony schopní a ochotní denne dochádzať aj ľudia zo susedných okresov. „V prípade záujmu spoločnosti Sony, prípadne budúcich zamestnancov je však mesto pripravené začať s výstavbou nových bytov, keď v tesnej blízkosti priemyselnej zóny je podľa územného plánu mesta pripravené územie na výstavbu 6-tisíc nových bytov. Garanciou toho, že japonský investor nájde v Nitre dostatok kvalifikovanej pracovnej sily je 6 stredných škôl so zameraním na elektrotechnický priemysel, ktoré ročne produkujú takmer 1 000 absolventov. Podľa údajov Štatistického úradu je miera nezamestnanosti v Nitrianskom okrese v tomto roku približne 8,5 percent, pričom pred štyrmi rokmi bola nezamestnanosť v okrese na úrovni 15,5 percenta a v rámci celého Nitrianskeho kraja predstavovala 18,5 percenta. (syn)

Najväčším investorom, ktorý doteraz prišiel do priemyselného parku Nitra - Sever, je nemecká firma Visteon s investíciou v objeme 2,646 mld. Sk. Vyrába interiérové prvky a klimatizačné komponenty do áut, ktoré dodáva aj automobilkám Hyundai/Kia a PSA Peugeot Citroën. Do roku 2010 by mala spoločnosť na Slovensku zamestnať 500 ľudí. Okrem Visteonu bude v Nitre pôsobiť aj spoločnosť Giesecke & Devrient, ktorá sa zaoberá výrobou čipových kariet, subdodávateľ pre automobilový priemysel - rakúska firma Keller a spoločnosť Carnitech/Marel, s.r.o, dcéra dánskej firmy Carnitech, ktorá bude spracúvať nerezové materiály pre potravinársky priemysel. Posledným investorom, ktorý začal stavať v nitrianskom priemyselnom parku, je firma ICS Industrial Cables Slovakia, patriaca do rakúskej strojárskej skupiny SKB. Vyrábať bude káblové zväzky. Závod s rozlohou 10 tis. metrov štvorcových by mal byť dokončený v novembri a v decembri by sa mala začať skúšobná prevádzka. Investícia predstavuje 10 mil. eur a prácu tu nájde v plnej výrobe 90 ľudí.

Čistiareň v skúšobnej prevádzke

V mestskej časti Nitra - v Dolných Kráľanoch v utorok 12. septembra slávnostne odovzdali do skúšobnej prevádzky rozšírenú čistiareň odpadových vôd, ktorej výstavba sa začala v roku 2004 a kapacitne by mala pokryť 212 000 ekvivalentných obyvateľov. Vlastníkom čistiarne je Mesto Nitra, ktoré na jej výstavbu získalo financie z predvstupových fondov Európskej únie.

Na možnosť čerpania investícií z predvstupových fondov sa vlastníkom čistiarne musela stať samospráva - a tak sa majetok pôvodnej čistiarne previedol do majetku mesta a investorom sa stalo Mesto Nitra. Výstavbu ČOV financovali z viacerých zdrojov - 50 % plynulo z fondu ISPA a z Kohézneho fondu, 25 % zo štátneho rozpočtu a zostávajúcich 25 % z pro-

striedkov Mesta, na ktoré zastupiteľstvo schválilo úver vo výške 1,8 milióna eur. Celkové náklady na výstavbu ČOV vyšli na 12,25 mil. eur a dĺžka výstavby bola 510 dní. Po dokončení výstavby odovzdalo Mesto čistiareň do užívania Zsl. vodárenskej spoločnosti, s ktorou je podpísaná nájomná zmluva na obdobie 20 rokov.

Mestu bude z prenájmu čistiarne plynúť nájom, z ktorého by počas 18 rokov malo splatiť celú výšku úveru. Nová ČOV má kapacitu 212 000 obyvateľov, čo znamená, že postačí nielen pre Nitru, ale aj pre región, ak sem zarátame bytové a priemyselné stavby, ktoré sú producentmi znečistených vôd. Čistička má predpokladanú kapacitu

na vypustenie vyše 13 miliónov kubických metrov odpadových vôd za rok.

Riaditeľ Nitrianskej vodárenskej spoločnosti Tibor Pogányi na slávnostnom spustení prevádzky nezabudol pripomenúť, že stará čistiareň už obmedzovala ďalší rozvoj mesta a vybudovaním novej čistiarne vzniká predpoklad ďalšieho rozvoja Nitry a priľahlého regiónu. Na spustenie čistiarne čakali aj všetky mestské časti, ktoré doteraz nemajú kanalizáciu, ako sú Janíkovce, Dražovce, Kynek, Šúdol a väčšia časť Krškán. Čistiareň poslúži aj pre niektoré spádové obce, ktoré ležia nad úrovňou tejto čistiarne.

Pôvodnú čistiareň, ktorá je tiež v Krškanoch, vybudovali v rokoch 1963 až 1968. Jej kapacita však nepostačovala. Približne 55 percent privádzaných odpadových vôd sa čistilo v ČOV, zvyšok išiel do rieky Nitry. Predstavovalo to zhruba 190 litrov za sekundu. Za znečistenie rieky platí od roku 1990 prevádzkovateľ pokutu ministerstvu životného prostredia takmer 11 mil. Sk. V roku 1991 sa začala výstavba novej ČOV, pričom do roku 1994 sa preinvestovalo 100 mil. Sk. Stavbu pre nedostatok financií pozastavili, nový projekt sa začal rozbiehať v decembri 2000 a výstavba sa začala v júni 2004.

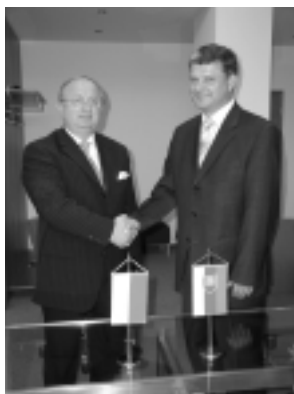
LUDMILA SYNAKOVÁ
foto: autorka

Primátor prijal maršalka poľského vojvodstva

Vo štvrtok 14. septembra prijal primátor Nitry Ferdinand Vítek maršalka Lubuského vojvodstva Edwarda Fedka a prvého radcu Velvyslanectva Poľskej republiky v SR Jozefa Bogdana. Centrom sídla Lubuského vojvodstva je naše partnerské mesto Zielona Góra a tak je len prirodzené, že obe strany mali množstvo príležitostí na spoločný rozhovor. Maršalek E. Fedko, (čo je v našom ponímaní funkcia prednostu krajského úradu), na úvod predstavil vojvodstvo, ktoré zaberá podstatne väčšie územie ako náš Nitriansky kraj. Rozhovoril sa o ekonomických prioritách, pre ktoré sa čo najviac snažia využívať projekty, ktoré im umožňujú čerpať prostriedky z fondov Európskej únie. Podotkol, že v centre pozornosti majú podporu malého a stredného podnikania, ale aj naplnenie lisabonskej stratégie. Na záver stretnutia spomenul, že aj v Poľsku sa chystajú komunálne voľby. Vyjadril však nádej, že voliči ho za jeho doterajšie pracovné aktivity podpora a zvolia do funkcie aj

pre nasledujúce 4-ročné obdobie. Na margo integračnej spolupráce sa obe strany dohodli, že musia zintenzívniť spoluprácu, pretože únia podporuje práve projekty takéhoto charakteru. Primátor Ferdinand Vítek prisľúbil, že vyvinie maximálne úsilie, aby sa vzťahy medzi Nitrou a Zielonou Górou aj naďalej prehĺbovali. Na stretnutí sa zúčastnila aj vedúca NISYS Ivona Fraňová, ktorá sa zmenila o konkrétnej forme udržiavania partnerstva.

Text a foto: L. SYNAKOVÁ

Partnerská návšteva zo Zoetermeeru

Partnerské vzťahy Nitry s holandskou stranou trvajú už 10 rokov. Za toto obdobie si obe mestá vymenili veľa praktických rád a skúseností. V dňoch 5. až 9. septembra do Nitry zavítala 5-členná delegácia partnerského mesta Zoetermeer, na čele s viceprimátorom Patrickom van Domburgom, ktorá sa k nám prišla podeliť o svoje skúsenosti z organizovania kultúrnych podujatí. Delegácii na čele s viceprimátorom Patrickom van Domburgom sa dostalo oficiálneho prijatia na mestskom úrade. Ich ďalšie kroky viedli do klientskeho centra, ktoré vzniklo aj vďaka inšpirácii vedenia Mesta Nitry v Zoetermeeri. Vyvrcholením návštevy bolo stretnutie s vedúcimi predstaviteľmi kultúrnych inštitúcií nášho mesta v synagóge, kam prijali pozvanie aj poslanci mestského zastupiteľstva a ďalší občania.

Návšteva sa uskutočnila na podnet pracovníkov Nitrianskeho informačného systému, ktorí sa počas svojej nedávnej pracovnej cesty v Holandsku stretli s Margre-

et van Driel, riaditeľkou Flo-ravontuuru, združenia súkromného a verejného sektoru, ktoré má v Zoetermeeri na starosti organizovanie kultúrnych podujatí. Cieľom part-

V synagóge sme si vypočuli názory viceprimátora P. van Domburga, I. Fraňovej, D. Bojdovej. Holandské inšpirácie predniesla Margreet van Driel.

Delegáciu zo Zoetermeru prijal na mestskom úrade viceprimátor Miloš Dovičovič.

Foto: L. SYNAKOVÁ

nerskej návštevy bolo o. i. aj úsilie inšpirovať sa a obohatiť skúsenosti organizátorov kultúrneho života mesta pod Zoborom o ďalšie zaujímavé podnety, ktoré by mohli posilniť nitriansku kultúru.

Spomínané združenie sa na holandskej strane osvedčilo pri realizácii rozličných mestských kultúrnych podujatí. V priebehu roka ich pripraví viac ako sto, ako povedala Margreet van Driel, od poulíčného spevu, osláv Dňa víťazstva až po kulinársky festival, na ktorý príde až 15 tisíc návštevníkov a títo v stánkoch na námestí ochutnávajú špeciality desiatich miestnych reštaurácií. Mestská kultúra v Zoetermeeri žije vďaka spojeniu finančných tokov zo súkromných zdrojov s prostriedkami mesta, keď magistrát mesta priamo zo svojho 250 mil. rozpočtu investuje do kultúry 12 miliónov eur. Na stretnutí v synagóge sa porovnávali podmienky holandskej strany s našimi možnosťami a hľadali sa možnosti aplikácie skúseností holandského modelu pri príprave projektu Európskeho hlavného mesta kultúry v roku 2013, o ktoré chce Nitra zabojsovať.

Posledný deň pobytu holandská delegácia využila na pracovné stretnutie s riaditeľkou Nitrianskej galérie Renátou Niczovou a dohodli si podrobnosti ohľadne výmeny výtvarného umenia v rámci projektu Dialógy. V Diecéznej charite navštívili brigádujúcich holandských študentov a nitrianskemu hospicu venovali finančný dar.

LUDMILA SYNAKOVÁ

Klientske centrum v nových priestoroch

dokončenie z 1. str.

Ako nám povedal prednosta L. Martinka, časť pracovníkov klientskeho centra sa strieda s kolegami sediacimi na oddeleniach, títo sú oblečení v civile. Ostatní majú sivé rovnošaty, pracovníčky klientskeho centra majú biele blúzky a na krku uviazané šatky. Mužské osadenstvo má biele košele a modré viazanky. Na prízemí nájdete aj detský kútik s kvalifikovaným pedagogickým dozorom, ktorý určite privítajú matky s deťmi. Na poschodí je kancelária prednostu úradu a oddelenie školstva a vzdelávania, ktoré sa sem vrátilo z provizórneho vysunutia v CVC Domino. Na poschodí vznikla pomerne veľká miestnosť, z ktorej sa pravdepodobne na istý čas

stane dočasná obradná sieň, čo umožní rekonštrukciu existujúcej „sobášky“.

Do pôvodných priestorov klientskeho centra sa znovu vrátil mestský stavebný úrad, právny odbor, investičné oddelenie a tiež tu zriadili dlho očakávané asistenčné centrum tiesňových volaní. Jeho služby sú určené osamelým občanom, alebo ľuďom vyžadujúcim si zvláštny dozor. Podmienkou je, aby mali doma zriadenú pevnú telefónnu linku. V prvých dňoch tieto služby využíva 15 klientov, ktorí si ich vyžiadali sami, alebo im túto službu objednali ich rodinní príslušníci. Do vybudovania klientskeho centra Mesto Nitra investovalo 12 miliónov korún. **(syn)**

Primátor a jeho zástupcovia navštívili niektoré nitrianske základné školy

Začal sa nový školský rok

V pondelok 4. septembra sa nový školský rok začal aj v nitrianskych základných školách. Prvý deň býva slávnostnejší a na jeho otvorenie prichádzajú aj zástupcovia samosprávy - primátor F. Vítek a jeho zástupcovia F. Baláž a M. Dovičovič. Primátor zavítal do vynovenej ZŠ na Nábřeží mládeže, do ZŠ na Topolovej ulíci, navštívil aj novootvorené detské jasle na Ulici L. Okánika a zašiel aj do Špeciálnej ZŠ, ktorá sa z Ul. L. Okánika presťahovala na Kollárovú ulicu, kde sa pod jednou strechou učia deti telesne postihnuté a choré na autizmus.

Odvtedy, čo mestská samospráva prevzala základné školy pod svoje ochranné krídla, venuje im zvýšenú pozornosť. Odzrkadľuje sa to aj v zlepšujúcom sa vybavení jednotlivých škôl, ktoré sa postupne opravujú. Na návrh vedenia mesta sa poslanci rozhodli, že finančné prostriedky sa nebudú deliť na drobné, ale že ich investujú vždy do jednej školy, ktorá podstúpi komplexnú rekonštrukciu.

Postupom času príde rad na všetkých 8 veľkých základných škôl. Ako prvá sa

tejto rozsiahlej rekonštrukcie dočkala škola na Nábřeží mládeže, kam mesto investovalo 35 miliónov Sk. Riaditeľ Ladislav Habalčík pri návšteve primátora netajil radosť nad tým, že 40-ročná škola má novú elektroinštaláciu, nové plastové okná a je dôkladne zateplená, vďaka

čomu sa zlepši celková pohoda žiakov i učiteľov.

V ZŠ na Topolovej ulici mesto investovalo do nového oplotenia, ktoré podľa slov riaditeľky Helyny Babušikovej pomôže uchrániť majetok školy ako i školský športový areál pred devastáciou. Táto škola je známa tým, že už pätnásť rokov ju spolu so zdravými navštevujú aj telesne postihnuté deti, ktoré si vďaka tomuto sú-

zvuku svoj hendikep vôbec nevedomujú.

Pondelok 4. september priniesol nové zážitky aj malým jasličkárom a ich rodičom, ktorí sa rozhodli využiť služby ponúknuté mestom. V prvý deň ich do priestorov jaslí na Ul. L. Okánika prišiel pozdraviť aj primátor Ferdinand Vítek. Rodičia sem priniesli 20 svojich malých ratoľstí. O batolátá sa budú starať dve zdravotné sestry

a jedna učiteľka. Ďalšie oddelenia jaslí sú na Bazovského a na Čajkovskej ulici, kde sa ešte začiatkom septembra našlo niekoľko voľných miest. Mesto pokrýva režijné náklady, rodičia za pobyt dieťaťa zaplatia 3 500 Sk na mesiac. Riaditeľka Miriam Mošatová verí, že detičky si na nové prostredie rýchlo zvyknú.

LUDMILA SYNAKOVÁ

Klokočina žila jarmokom

Prvé septembrové dni patrili na Klokočine nielen slnečným dňom a prípravám na nový školský rok, ale aj Klokočinskému jarmoku. Tohto roku sa uskutočnil v poradí už piaty ročník. Kvôli rastúcemu záujmu preň organizátori našli nové priestory, čo sa stretlo s pozitívnou odozvou, pretože diváci ocenili improvizovaný amfiteáter na svahu.

Prísľubom dobrej zábavy a celej kopy prevkapaní bol aj pestrofarebný plagát s obsahom pochádzajúcim z dielne oddelenia kultúry a športu mestského úradu. Jeho pracovníčky Mariana Krajmerová, Viera Zaujecová, Ludmila Bratová a Mariana Záturová vyvinuli veľké úsilie, aby splnili predstavy poslancov zastupujúcich obyvateľov Klokočiny v mestskom parlamente. A tak nás nezaskočilo ani konštatovanie zabávajúcích sa z davu, že Klokočinský jarmok je pre ľudovú zábavu ako vyšíty a je na ňom lepšie ako na Dňoch Nitranov.

Obyvatelia najväčšieho nit-

Šéfkuchárom gulášu bol aj tohto roku člen VMČ Milan Bradáč, ktorý doň namiešal všelijaké špeciálne príchute.

rianske sídliska si počas trojdňového programu mohli vybrať podľa vlastnej chuti. Ani tohto roku nechýbali obľúbené súťaže pre deti, rozprávkové popoludnie, súťaž v zbere PET fliaš, súťaž o najatraktívnejšieho tekvicového strašiaka, ani súťaž Na kolesách proti rakovine, ktorá má z roka na rok stúpajúcu účasť. Mimoriadnej po-

zornosti sa dostalo piatkovému vystúpeniu hudobnej skupiny Brilax a humornému slovu Ivana Vojteka ml. Najviac divákov mal Alan Mikušek a jeho AM Band, topolčianska formácia SALCO a potom Lubo Virág, ktorý dostal Klokočinu do varu s Diabolskými husľami Jána Berkyho Mrenicu. Detskí diváci, ale nielen oni, sa tešili pozdravu z Orientu a ohňovej šou v podaní orientálnych tanečníkov Džamal. No a aký by to bol jarmok bez pestrej ponuky jarmočných prevkapaní, medzi ktorými nechýbal už tradičný klokočinský guláš a tentoraz výnimočne aj klokočinské slíže, ktoré pod odborným vedením kuchára vygúľali a ručne nakrájali herečky nitrianskeho DAB Evka Pavlíková a Gabriela Dolná. Asistovala im pritom aj poslankyňa a riaditeľka gymnázia v jednej osobe Marta Rácová, ktorá sa aj tohto roku predviedla ako pohotovú moderátorka. **(syn)**

Ľuďom chutili aj ručne nakrájané slíže od herečiek Evky Pavlíkovej a Gabriely Dolnej.

Spustili asistenčné centrum tiesňových volaní

Asistenčné centrum tiesňových volaní, ktoré na Mestskom úrade otvorili súčasne s klientskym centrom, je chráneným pracoviskom. Prácu, a určite aj nový rozmer života, tu našlo 5 zdravotne postihnutých ľudí. Mesto dostalo z úradu práce príspevok na ich mzdy vo výške 1,2 milióna korún na tri roky.

Pracovníci asistenčného centra tiesňových volaní museli najskôr zvládnuť prípravu na výkon svojej profesie. V prvej fáze sa oboznámili s obsluhou softvéru a potom prišli na rad kontakty s klientmi. Ako nás informovala riaditeľka Správy zariadení sociálnych služieb Anna Kasanová, služba klientskeho centra je určená najmä pre osamelých ľudí a pre klientov, vyžadujúcich si zvláštny dozor. Podmienkou je, aby mali doma zavedenú pevnú telefónnu linku. V prípade vzniku neočakávanej situácie zatlačia rádiové tiesňové tlačidlo, ktoré budú mať neustále pri sebe v podobe náhrdelníka alebo náramku. Týmto sa spoja s asistenčným centrom a jeho operátor sa vzápätí skontaktuje aj s blízkymi ľuďmi klienta, ktorých budú mať uvedených v databáze. Dosah rádiového tiesňového tlačidla je 20 až 40 metrov, čo umožňuje primeranú voľnosť pohybu po byte či dome. Každý klient, ktorý si náramok zakúpi, zaplatí poplatok 10-tisíc korún. Monitorovacia služba

stojí 300 korún mesačne. Ak si zariadenie len prenajme, mesačný poplatok za monitoring je 500 korún.

Spolu s asistenčným centrom schválili mestskí poslanci aj zriadenie sociálneho taxíka. Pre potreby

sociálneho taxíka získala samospráva automobil za vyše 1,7 milióna korún, ktoré má v prenájme za veľmi výhodných podmienok - poplatok je tisíc korún mesačne. V prípade potreby sa do tohto auta zmestia aj tri invalidné vozíky. Ako informoval primátor F. Vítek, sociálny taxík má slúžiť na prepravu zdravotne postihnutých osôb a seniorov. Zaujímavosťou sa môžu prihlásiť na Správe zariadení sociálnych služieb - tel. číslo 6521 805. **(sy)**

Na SPU nový rektor

Pri príležitosti otvorenia akademického roka sa v piatok 22. septembra uskutočnilo v aule Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre slávnostné zasadnutie akademickej obce. Súčasťou zasadnutia bola aj inaugurácia novozvoleného rektora Mikuláša Látečku.

Nový akademický rok sa na SPU ponese v znamení 60. výročia vzniku samostatného poľnohospodárskeho vysokého školstva na Slovensku. Ako zdôraznil novozvolený rektor univerzity M. Látečka, výsledkom snahy pedagogických pracovníkov je pripraviť vzdelaného a rozhladeného absolventa, schopného svojim vedomostným a jazykovým vybavením obstať na trhu práce. Poľnohospodárska univerzita je konfrontovaná s problémom udržať si počet študentov na súčasnej úrovni a na druhej strane musí byť pripravená otvoriť sa zvýšenému záujmu o štúdium na nových odboch. Vedenie školy si kladie za cieľ aj naďalej rozvíjať akreditované študijné programy, ktoré budú rešpektovať potreby zamestnávateľov. V uplynulom študijnom roku škola akreditovala 96 študijných programov bakalárskeho, inžinierskeho a doktorandského štúdia. Na jej 6 fakultách študovalo vyše 10 000 študentov. V tomto akademickom roku prejavilo záujem o štúdium takmer 8000 študentov, keď ako tradične bol najväčší záujem o fakultu ekonomiky a manažmentu a tiež o študijné programy na Fakulte európskych štúdií a regionálneho rozvoja. (syn)

Športová hala bude slúžiť športu aj kultúre

Nitrianska radnica sa v poslednom čase zameriava na podporu zdravého spôsobu života Nitranov. Poslanci preto podporili výstavbu športovej haly, ktorá v Nitre chýba. Jediná hala, patriaca Plastike, je od centra vzdialená približne 15 kilometrov. Dnes je v súkromných rukách a po zániku TJ Plastika spustla a chátra. Nitra bude mať novú športovú halu. S jej výstavbou sa začalo na Dolnočermánskej ulici, neďaleko futbalového klubu. Výstavbu v plnej výške financuje zo svojich vlastných zdrojov Mesto Nitra. Pôvodne sa uvažovalo o lokalite pod Borinou, realizáciu projektu však znemožnili problémy s pozemkami, na ktoré si uplatnili nárok prídelcovia.

Mestská športová hala bude mať kapacitu 2 000 sediacich divákov, počas koncertov sa do nej zmestí až 3 500 ľudí. Mesto vyčlenilo na výstavbu 110 mil. korún. Primátor Ferdinand Vítek predpokladá, že najviac ju budú využívať

obyvatelia sídlisk Klokočina, Čermáň a Diely, kde býva takmer 40 000 ľudí. Dokončiť ju plánujú už v tomto roku. Do tejto sumy ešte nie je započítané dokončenie squashových ihrísk, menších telocviční či fitnesscentrum. Podľa doterajších úvah bude výstavba týchto zariadení dofinancovaná Mestom, alebo si ich dokončia budúci užívatelia. V projekte sa počíta s reštauráciou, či s pavilónom pre športovú regeneráciu. Najväčším problémom bude parkovanie. Pri hale je totiž miesto len na 150 parkovacích miest.

Aj preto predpokladajú, že niekedy v budúcnosti sa pri hale postaví dvojposchodové parkovisko s kapacitou 300 automobilov. Ďalší priestor pre športové aktivity by mal vzniknúť aj na druhej strane Dolnočermánskej ulice, kde má Mesto pozemok vzdialený od haly len asi 300 metrov. Na tomto mieste by mohli vyrásť tenisové kurty a ďalšie ihriská.

(syn)

Klub darcov rozdával

Aj tento rok členovia Klubu darcov pri Nitrianskej komunitnej nadácii poskytli finančné prostriedky, aby mohli byť podporené verejnoprospešné projekty v Nitre a v nitrianskom regióne. Do výzvy na predkladanie projektov sa môžu zapojiť svojimi projektmi neformálne skupiny občanov, alebo organizácie z Nitry a regiónu. Stačí dobrá myšlienka, ktorej realizácia by prispela k zlepšeniu kvality života ľudí v oblasti životného prostredia, možností trávenia voľného času detí a mládeže, vzdeláva-

cích a kultúrnych aktivít, ochrany zdravia. Projekty môžu byť zamerané na sociálnu oblasť, ochranu zdravia, alebo môžu riešiť otázku ochrany duchovných hodnôt. Uzavierka na prijímanie projektov je **5. 10. 2006**. Projekty odporúčame konzultovať s pracovníkmi nadácie osobne, alebo prostredníctvom e-mailu. Kontaktné údaje pre záujemcov o grant sú: Nitrianska komunitná nadácia, Farská 5, 9494 01 Nitra, tel. č. 037 741 4345, . Maximálna výška grantu je 15 000 Sk.

Na Van Gogha v škatuli

Do výzvy na predkladanie projektov do 2. grantového kola Nitrianskej komunitnej nadácie (NKN) sa zapojilo 20 projektov. Podmienkou bolo, aby projekty boli verejnoprospešné a aby aj predkladatelia prispeli k realizácii projektu svojou dobrovoľnou prácou. Predložené projekty posudzovala správna rada nadácie, ktorá schválila a podporila 14 projektov v celkovej výške 152 584 Sk. Vďaka finančným prostriedkom Mesta Nitra podporili 13 projektov a firma Casta Slovakia, s.r.o., podporila zo svojho nadačného fondu sumou 15 000 Sk projekt s názvom Objavné putovanie za prírodným a kultúrnym dedičstvom Ponitria.

Prostredníctvom tohto projektu sa 50 detí zo sociálne znevýhodneného prostredia sídliska Chrenová bude môcť počas septembra až novembra zúčastniť na poznávacích exkurziách po známych i menej známych národných chodníkoch Ponitria. Z prostriedkov Mesta Nitry podporili revitalizáciu detského ihriska na Mostnej ulici, Wilsonovom nábřeží a ihriska v areáli ZŠ na Novozámockej ul. v Horných Krškanoch. Deti so záujmom o hudbu sa počas prázdnin mohli prihlásiť do letnej hudobnej dielne, kde sa naučili hrať na rôznych nástrojoch. Ďalšie financie využijú na realizáciu Letnej školy kreatívneho písania, workshop o vý-

tvárnych technikách s názvom Van Gogh v škatuli a na októbrový tréning pre pedagógov výtvarných disciplín. Otázkou, ako podporiť darcovstvo krvi v nitrianskom regióne, rieši projekt Koncert DD... pusti žilou.

Grant získala aj organizácia STORM pri UKF, ktorá z neho pokryje tlač časopisu pre ľudí závislých od drog. Zaujal aj environmentálny projekt, ktorý zamerali na čistenie prírody v okolí mesta Nitry a na projekt amatérskych básnikov Ravena. Viac o podporených projektoch a možnosti získať grant získate na www.fondnr.sk, v sídle NKN na Farskej 5 v Nitre, alebo na tel. čísle 741 4345.

Socha Sedembolestnej Panny Márie sa vrátila na pôvodné miesto

Originálna socha Sedembolestnej Panny Márie, ktorá pôvodne stála v blízkosti križovatky Štúrovej ulice a Palánku, sa po rokoch vráti na svoje miesto. Slávnostné odhalenie zreštaurovanej originálnej sochy sa uskutočnilo vo štvrtok 14. septembra, v predvečer sviatku Sedembolestnej Panny Márie.

Mesto Nitra tým pokračuje v postupnom reštaurovaní a umiestňovaní historických sôch na ich pôvodné miesta, čo vlastne vychádza z koncepcie mesta. Túto snahu za ochranu umeleckých artefaktov a sôch mi potvrdila aj vedúca oddelenia kultúry a športu Dagmar Bojdová, ktorá poznamenala, že ich úsilie smeruje k sústreďeniu všetkých umeleckých artefaktov do jedného miesta.

Socha pochádza z prelomu 18. a 19. storočia, postavili ju

sem naši predkovia po zrušení miestneho cintorína, ktorý podľa nariadenia vtedajšej panovníčky Márie Terézie musel ustúpiť ceste a obydliam. Socha má za sebou zaujímavú históriu - stála tu stála aj počas minulého režimu, no zrazu bez stopy zmizla. Pamätníci hovoria, že ju z tohto miesta počas jednej noci presunuli iniciatívni brigádnici, ktorí sa zapojili do istej televíznej súťaže, kde Nitra zápolila s iným slovenským mestom. Propozície súťaže hovorili o skrášlení a celkovej premene určitého miesta. Miestom na skrášlenie bol práve parčík pred blízkym Domom služieb a socha Panny Márie im nezapadala do koncepcie súťaže. A tak ju odniesli do vtedajšieho sídla Mestských služieb (vedľa dnešnej Mestskej polície). Tu soška prebývala až do roku 1991, kde ju strčili do pivnice.

Sochu posvätil správca farnosti Peter Krcho.

Počas stavebných prác na budove a pri upratovaní pivnice sa soška dostala na smetisko, kde ju našla Nitrianka Cecília Bógyová. Pobožná žena si sošku preniesla do svojho príbytku a tu sa jej dostalo patričnej úcty. Bolo viac než prirodzené, že keď pani Cecília ukončila svoju pozemskú púť, tak sa členovia jej rodiny rozhodli, že sošku použijú ako pomník a položia ju na hrob manželov Cecílie a Vojtechovi Bógyovcov. V mestskom cintoríne sochu objavil znalec nitrianskej histórie (pracovník mestského úradu) Anton Péntek, ktorý prispel k tomu, že socha je opäť na pôvodnom mieste.

Realizátorom celého projektu je mestský úrad, jeho oddelenie kultúry, mládeže a športu, ktoré sa pred dvomi rokmi rozhodlo sochu zreštaurovať a na hrob položiť vernú kópiu. Originál sochy zreštauroval architekt Tomáš Kucman z Bratislavy.

Na slávnosti sa zúčastnili primátor F. Vítek, viceprimátor F. Baláž, poslanci J. Prokeš a J. Bisták a ďalší. L. SYNAKOVÁ

L. SYNAKOVÁ

Jediná otázka:

Čaká nás hudobná jeseň

*Pre Mgr. Dagmar Bojdo-
vú, vedúcu oddelenia kul-
túry a športu MsÚ*

V jarných mesiacoch sa vám s veľkým úspechom podarilo obnoviť tradíciu Nitrianskej hudobnej jari. Viete mi potvrdiť obnovenie hudobnej jesene?

Po rekonštrukcii a prístupnení Synagógy ako výstavnej a koncertnej siene mesta Nitra, sa otvoril priestor na lepšiu prezentáciu hudobného života v našom meste. Na stretnutí, ktoré iniciovali zástupcovia rôznych inštitúcií, ktoré sa v minulosti alebo v súčasnosti podieľajú na hudobnom živote v Nitre, sme sa spoločne rozhodli pre lepšiu koordináciu nitrianskeho hudobného života znovuoobením Nitrianskej hudobnej jari, a týmto počínom zastrešiť doteraz samostatne existujúce festivaly a piatkové koncerty

vážnej hudby v synagóge. Ako prirodzený protipól jari vznikla Nitrianska hudobná jeseň (NHJ), ktorej hlavným organizátorom sa stalo Mesto Nitra, ale zároveň sa pod jej dramaturgiu podpísali aj Nadácia Originál, Súkromná ZUŠ H. Madariovej, Bulharský kultúrny inštitút a spoločnosť Slovak Music Bridge. Na slávnostnom otvorení 4. októbra o 18. h zaznie v priestoroch synagógy program Komorného orchestra Bohdana Warchala. Súčasťou NHL bude aj Medzinárodný festival klasickej gitarovej hudby Cithara aedicularae, ktorý tento rok ponúkne vystúpenia umelcov z Francúzska, Poľska, Španielska, Rakúska, Talianska, ale aj zo Slovenska. Spomeniem, že v programe NHJ sa predstavia 28. októbra Komorní sólisti Bratislava s koncertom venovaným 100. výro-

čiu narodenia D.D. Šostakoviča a Roku slovenskej hudby. Koncert 10. novembra bude napríklad venovaný 250. výročiu narodenia W.A. Mozarta, na ktorom zahrá Animo Quartet a zaspieva spevácky zbor Adoremus. Lákadlom tohtoročnej jesene bude určite aj koncert bulharského kvarteta Cellissimo, ktoré sa v Bratislave predstaví v rámci Dní bulharskej kultúry a v Nitre odohrá koncert 16. novembra. Do série jesenných koncertov zapadne aj IX. ročník medzinárodného festivalu speváckych zborov Zbory mestu venovaný Jozefovi Rosinskému a ako tradície sa bude konať v evanjelickom Kostole Duča Svätého. Tohtoročná Nitrianska hudobná jeseň samozrejme ponúkne ešte viac a budeme len radi, ak sa stretne s čo najväčším ohlasom publika.

(syn)

Zástupcovia 17 krajín Európy pricestovali do Nitra na Kongres germanistov, kam ich prišiel pozdraviť veľvyslanec Rakúska p. Weseľý.

V obradnej sieni mestského úradu ho prijal zástupca primátora Nitra František Baláž.

Foto: L. Synaková

Jozef Dvonč prednostom úradu

Premiér R. Fico uviedol, že úlohou nových prednostov bude pripraviť presun kompetencií na regionálne samosprávy. Potvrdil, že vláda má v pláne zrušiť krajské úrady. „Táto otázka musí byť podrobená starostlivej analýze - aby mohlo dôjsť k úplnému prenosu kompetencií na samosprávu, treba prijať aj legislatívne zmeny,“ konštatoval J. Dvonč. „Z môjho pohľadu sa zdá, že niektoré veci, týkajúce sa napríklad krízového riadenia či odvolacích konaní v druhom stupni, nemusia byť až také jednoduché. Riešením by možno bola zúžená krajská štátna správa,“ zauvažoval nový prednosta. Dodal, že cieľom je v každom prípade zjednodušiť a zlacniť štátnu správu. J. Dvonč hovorí, že so svojím predchodcom sa rozšíril korektne: „Treba to vidieť tak, že ide o politickú funkciu dočasného charakteru.“ Na nitrianskom krajskom úrade je sedem odborov, patrí pod neho aj integrovaný záchranný systém. Pripravuje nový prednosta personálne zmeny? „Pracovníci, ktorí tam dlhodobo pracujú a vykonávajú svoju prácu svedomito, sa o svoje postavenie nemusia báť. Na druhej strane si treba uvedomiť, že prakticky v celej spoločnosti dochádza k výmene riadiacej garnitúry, preto je možné, že niektorých postov sa výmeny dotknú. No zároveň treba posúdiť, či má zmysel robiť v tejto situácii nejaké rozsiahle personálne zmeny,“ zamyslel sa prednosta Dvonč.

Nitriansku ulicu nájdete na Vinohradoch

Meno Nitry nájdeme aj medzi názvami ulíc metropoly našich západných susedov - Prahy. „Nitrianská ulica“ ústi na Vinohradskú triedu hneď vedľa stanice metra A - Jiřího z Poděbrad. Pri jej hľadaní je dobrým orientačným bodom aj televízna veža na Žižkove, od ktorej sa Nitrianska ulica nachádza asi pol kilometra smerom na juh.

História pražskej Nitrianskej ulice sa datuje od roku 1889, teda od jej samotného vzniku, a tento názov nedostala ulica náhodou. Píše sa o tom v Pražskom uličníku, ktorý je encyklopédiou názvov pražských verejných priestranstiev. K systematickému označovaniu ulíc sa v Prahe pristúpilo v roku 1787, pričom dôsledkom zavedenia tejto regulácie bolo okamžité ponemčenie zaužívaných názvov habsburskou štátnou správou. Až príchod revolučného roku 1848 priniesol do úradného pomenovania ulíc zmeny proti-choďné dovtedajšiemu trendu. Spočívali v úsilí presadiť v Prahe znovu jazykovo české, národné, vlastenecké a všeslovenské názvy. Na Vinohradoch dostala väčšina ulíc

a námestí mená podľa významných českých osobností. Základom ďalšieho vývoja názvoslovného systému v tejto štvrti sa neskôr stali zemepisné pomenovania, ktoré sa tu vo vlasteneckom a slovenskom výbere uplatnili počínajúc rokom 1889 kedy vznikla ulica Blanická, Ruská, Moravská, Slovenská, Slezská i „Nitrianská“.

Ulica nesúca meno Nitry patrí medzi tie pokojnejšie, hoci ústi na rušnú Vinohradskú triedu. Posedieť sa nej možno v niekoľkých vinárňach i Slovenskej reštaurácii. Kúsok od nej, na Námestí Jiřího z Poděbrad, sa nachádza architektonicky zaujímavý kostol Najsvätejšieho srdca pána, postavený v roku 1932, ktorý je v Česku považovaný za najvýznamnejšiu sakrálnu stavbu 20. storočia. No a za návštevu stojí aj vyhladávková kaviareň, na už spomínanej televíznej veži na Žižkove.

JOŽO MALÝ
Foto: autor

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá - Výstavy - Veľtrhy - Koncerty - Kluby

Nitrianska galéria, Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 17.00 h.

Reprezentačné sály: Do 15.10. Jana Farmanová a hosť. Nitrianska výtvarníčka Jana Farmanová pripravila rozsiahlu samostatnú výstavu v reprezentačných priestoroch Nitrianskej galérie.

Salón: Do 8.10. Vnútorne svety, Viola Motyl-Palfy.

Do 19.11. Akad. mal. Mária Žilíková - Herodeková: Spovede o mede a o jede

18.10. - 5.11. Výber prác z keramického sympózia v Beladiciach. Výstava prezentuje výsledné diela Medzinár. keramického workshopu, ktorý sa koná v Beladiciach a ktorý začal svoju históriu písať v roku 1999.

Galéria mladých: Do 5.11. Jarmila Džuppová. Samostatná výstava študentky Katedry výtvarných umení a intermédií Fakulty umení TU Košice.

Akcie: Galéria hudby - cyklus komorných koncertov v Nitrianskej galérii

11.10. o 18.00 h - Godár, Beethoven, Šostakovič - Jozef Luptak - violončelo, Ivan Siller - klavír

25. 10. o 18.00h - Dowland, da Milano, Galiei, Kapsberger - Denisa Benčová - lutna

4-3-2-1... cyklus besied so súčasnými slovenskými autormi v Nitrianskej galérii.

4 utorky - 10. 10., 24. 10., 7. 11., 21. 11. - **3 osobnosti** - **2 autori** - očakávame predbežne: Peter Krištúfek, Uršula Kovaly, Erik Groch a Valerij Kupka, Peter Miličák, Ivan Štrpka a ďalší - **1 moderátor** - Dado Nagy

Výstavná sieň Jána Plesníka (bývalý VÚZV) 4.10. Milan Marciňa.

SYNAGÓGA - koncertná a výstavná sieň, Ulica pri Synagóge, tel.: 037/6525 320, 0907 790 298

16. 10. (po) 17.00 vernisáž **František Kolář: Odtiene hudby.** Cyklus fotografií mladých úspešných nitrianskych hudobníkov. Potrvá do 21. októbra.

25. 10. (str) 17.00 vernisáž **Výber z balkánskych plenérov. I. Janakiev, R. Velikov, Ch. Kardžilov, A. Daniél, G. Trifonov, S. Čokanov, D. Kolibarov, O. Karanfiljan, B. Nikolov, S. Božkov.** Tradičné grafické techniky. Do 25.11.

Stále výstavy: Osudy slovenských židov - celoslovenská expozícia holokaustu.

Grafiky Shraga Weila, nitrianskeho rodáka žijúceho v Izraeli.

Utorok: individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00, **streda, štvrtok:** individuálne vstupy: 9.00, 10.00, 15.00, 16.00, 17.00 **so., ne.:** individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00. Počas prehliadkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v čase od 11.00 do 14.00. NISYS, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Ponitrianske múzeum, Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245

Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch

12.10. Sťahovanie národov. Netradičná výstava študentov muzeológie UKF v Nitre. Potrvá do 29.10.

Do 31. 11. Bojná - neznáme centrum Nitrianskeho kniežatstva. Výstava unikátnych nálezov z hradska v Bojnjej.

Do 15. 10. Tvorba budapeštskych výtvarníkov.

Otv.: denne okr. po. od 9.-17.00 h, v so. a ne. od 10.-17.00 h.

ART GALÉRIA, Kupecká 7, č. tel. 037/741 93 60

Do 6. 10. Miloš Karásek: AEROTIKA pre začiatočníkov ale aj pokročilých (sochy).

Otvorené v po - pia od 9.00 do 17.00 h a v so. od 9.00 do 12.00 h.

Malá galéria AKCENT, Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, otvorené denne od 10. do 19.30 h

Do 30.10. Fotografie Pavla Filipa: Herci, režiséri a autori.

MISIJNÝ DOM NA KALVÁRII, č. tel.: 037/772 21 83 Zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hláste vopred.

Slovenské poľnohospodárske múzeum, Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra., tel.: 037/65 72 573, 65 72 577

Expozície: *Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku.*

Objekty skanzenu: *málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pälénica, lisovne oleja, čistíčka osív, voštinársky záboj, včelíny, vinohradnícky dom, salaše a senníky.* Otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

Krajské osvetové stredisko, Fatranská ulica, Nitra, tel.: 037733 59 88, v prac. dni mimo utorka (9.00 - 16.00)

6. 10. Vernisáž o 17.00 h. **HODVÁBNE SNY.** Výstava N. Blaškovičovej, ktorá sa zaoberá malovaním na hodváb.

6. 10. HÁČKOVANÉ DEČKY. Výstava háčkových dečiek a obrusov. Potrvá do 27.10.

KINÁ

Orbis

1.10. o 16.00 a 18.00 **DIVOČINA.** Film Divočina z produkcie Walt Disney Pictures rozpráva príbeh zvierat z newyorské zoo, ktoré sa potom, čo je jedno z nich omylom odvezené do divočiny, vydávajú na nebezpečnú záchrannú výpravu. Až vo chvíli, keď opustia brány svojej zoo, spozná pestrá parta zvierat - vrátane leva, žirafy, anakondy, koaly a veвериčky - akou džunglou sa môže stať i obyčajné mesto. Anim., dobrod. komédia, USA, 2006, 94 min, MP 12, vstupné 69,- Sk.

1.- 2.10. o 20.00 (2.10. aj 17.30) **ÚČASTNÍKY ZÁJAZDU.** Komédia podľa románu a scenára najpopulárnejšieho súčasného českého spisovateľa Michala Viewegha nadväzuje na úspech Románu pre ženy. Na dovolenku autobusom k Jadranu vyrazá náhodná skupinka cestujúcich. Nájde sa medzi nimi sympatickú Jolanu, jej rodičov, ktorých partnerstvo rokmi dospelo k stereotypu, šarmantné starnúce dámy Helgu a Šarlotu, hviezdou zájazdu je Max, spevák a sexy idol, ktorý si chce od erotických dobrodružstiev odpočinúť s kamarátmi - gaymi. Sprievodkyňa Pamela, blondína s ružovými okuliarmi sa rozhodla „vytvoriť z nich správnu partiu.“ Oni sa však vidia prvýkrát v živote! Komédia, Česko, 2006, 113 min, MP 12, vstupné 79,- Sk.

3.- 8.10. o 18.00 a 20.00 (7.- 8.10. iba o 20:00) **LETS DANCE.** Tanečnik nie je hriech, tanečnica je väšňa. Každý si zasluží šancu splniť si svoje sny... Tyler je mladý ľahkovážny rebel, ktorého jedinou starostou je žiť z jedného dňa na druhý, ale naplno. Nora je prvotriedna tanečnica, ktorá navštevuje elitnú Marylandskú školu umenia - a jediný problém, ktorý stojí v ceste jej žiarivej budúcnosti, je nájsť si skvelého tanečného partnera. Keď sa vďaka problémom so zákonom dostane Tyler do Marylandskej školy umenia ako podradný pracant, je pre všetkých iba drzým outsiderom. Tylerove tanečné nadanie sa však nezaprie a zaujme Norinu pozornosť. Podarí sa obom realizovať svoje sny? A čo láska? Neskomplikujme im život? Dráma / Romantický / Hudobný, USA, 2006, 100 min, MP 12, vstupné 79,- Sk.

7.- 8. 10. o 16.00 a 18.00 **ZA PLOTOM.** Ochutnajte dobrodružstvo. Čo film, to perla. Podobným skóre sa môže pochváliť málokteré filmové štúdio. Spoločnosť DreamWorks Animation to oprávnenie má. Shrek, Príbeh žraloka, Madagascar... Ani po ich najnovšom prírastku, rodinnej animovanej komédii Za plotom, by sa na tomto odvážnom označení nemuselo nič meniť. Keď vonku začne ... Animovaný / Komédia, USA, 2006, 83 min, MP 12, vstupné 69,- Sk.

9.- 15. 10. o 18.00 **KÚZELNÁ OPATROVATELKA.** Prestaň, lebo uvidíš...! Keď deti začnú svojim rodičom

prerastať cez hlavu, mali by si zaobstarať pestúнку. Lenže, keď nezvládnuteľné ratolesti zlikvidujú sedemnást pestúnok zaradom, existuje len jediné riešenie. Dáma menom Nanny McPhee, ktorá ku výchove nevďaka použiť kúzla. Komédia / Rodinný, Veľká Británia / Francúzsko / USA, 2005, 97 min, MP 12, vstupné 79,- Sk.

9.- 11.10. o 20.00 **RYCHLO A ZBESILO: TOKIJSKÁ JAZDA.** Hlavným hrdinom je Shaun Boswell. Nikdy nikam nezapadol a žije ako samotár, takže jeho jediný styk s civilizovaným svetom vedie cez výfukové potrubia a spälené pneumatiky. Rýchla jazda okolo bloku mu však často vyslúži pozornosť polície a tak je Shaun radšej presídlený k svojmu strýčkovi do Japonska, aby v Amerike nemal zbytočné problémy. Avšak Japonsko je mekkou pouličných závozníkov a keď navyše začne Shaun pokukovať po ex - priateľke „maníka“, ktorému sa nie na darmo hovorí Drift King, koleduje si o poriadne problémy. Akčný / Krimi / Triler, USA, 2006, 104 min, MP 12, vstupné 79,- Sk.

12.- 18. 10. o 20.00 (16.- 18.10. aj o 17:30) **LET Č. 93.** 11. september 2001. Teroristi uniesli štyri lietadlá. Tri zasiahli svoj cieľ. Toto je príbeh štvrtého z nich. 11. september roku 2001 zmenil moderné dejiny našej planéty väčšími než akákoľvek iná udalosť. Dlhých päť rokov muselo uplynúť, kým o tomto hrôzostrašnom dni vznikol prvý film, na ktorý sa diváci môžu vybrať do kín. Dráma, triler, VB, USA, Francúzsko, 2006, 111 min, MP 12, vstupné 79,- Sk.

19.- 22.10. o 20.00 (19.10. aj o 18.00) **BEŠTIA KARLA.** Karla Homolka a Paul Bernardo, mladí manželia, ktorých spájala veľká láska a perverzné sexuálne praktiky, sa preslávili v Kanade ako najbrutálnejší zabijáci modernej histórie. Krátko po svadbe „naservirovala“ Karla novomanželovi svoju trinásťročnú sestru Tammy. Dievča omámené liekmi jeden po druhom zneužili. Ich hry sa zvrhli a sestra zomrela. Nasledovala séria únosov, sexuálnych zneužití a beštialných vrážd neploletých dievčat. Polícia nemala proti podozrivej dvojici žiadne hmatateľné dôkazy. Karla sa nakoniec rozhodla pre spoluprácu s kanadskou justíciou. Svedčila proti manželovi výmenou za miernejší trest. Pomohla tak vyšetrovaniu najbeštialnejšieho prípadu v severoamerickej histórii. Kontroverznosť a brutalita snímku bola dôvodom k pozastaveniu distribúcie filmu. Karla Homolka, po otcovi Češka, opustila väzenie minulý rok v lete. Odborníci ju označili ako osobu s nesmiernou inteligenciou a vysokou schopnosťou manipulovať s ľuďmi. Za mrežami sa jej práve vďaka týmto vlastnostiam podarilo vyštudovať psychológiu. Dráma / Triler, USA, 2005, 99 min, MP 15, vstupné 79,- Sk.

20.- 22.10. o 18.00 **GARFIELD 2.** Jeho kráľovská výsosť je späť. Garfield, všetkými milovaný kocúr, odchádza do Európy. Cestuje spolu s verným psom Odiem, aby prekvapili svojho pána Jona, ktorý je práve s priateľkou Liz v Londýne. V krajine Big Benu, Buckinghamského paláca, Scotland Yardu, a najmä „fish & chips“, sa začína

Garfieldovo skutočné dobrodružstvo, ... Rodinný / Komédia / Animovaný, USA, 2006, 80 min, MP, vstupné 69,- Sk.

23.10. o 19.30 **MAFIÁNSKE HISTORKY II- MIKI MÁ NARODENINY.** Komédia, ktorá je pokračovaním kultovej hry Mafiánske historky. Miki je vo väzení a jeho verní priatelia si užívajú jeho peniaze. Situácia sa náhle mení tým, že Miki dostal amnestiu. Priatelia mu pripravujú famózne privítanie.

24.-25.10. o 18.00 a 20.00 **PÉCKO PRE ZAČIA-TOČNIKOV.** Komédia / Erotický, USA / Nemecko, 2003, 90 min, MP 15, vstupné 79,-Sk.

26.-31.10. o 17:30 a 20:00 **WORLD TRADE CENTER.** Ako prví 11. septembra 2001 zareagovali na volanie o pomoc z veži Svetového obchodného centra a keď sa obe zrútili, zostali uväznení v ich troskách. Policajti Will Jimeno (Michael Pea) a John McLoughlin (Nicolas Cage) na rozdiel od svojich kolegov ako zázrakom prežili, no zaživa pochovaní pod šiestimi metrami rozvalín. Dráma, USA, 2006, 125 min, MP 12, vstupné 79,-Sk.

FILMOVÝ KLUB NITRA

Pri UKF v Nitre v spolupráci info: 0905 580 297

2.10. o 19.00 **Doo Wop**

3.10. o 18.00 **Keby... (Iff...)**

3.10. o 20.00 **Raňajky na Plute**

9.10. o 19.00 **Čas, ktorý zostáva**

10.10. o 19.00 **Dvojaký život Veroniky**

16.10. o 19.00 **Raj hneď teraz**

17. 10. o 19.00 **Motocyklové denníky**

23.10. o 19.00 **Tajomstvo slov**

24.10. o 19.00 **Na konci s dychom**

30.10. o 19.00 **Faktótum**

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra.

Tel.: 037/77 215 77, 77 215 83

2.10. (po) 10.00 h (3:00) **BŮRLIVÉ VÝŠINY.** Veľká sála. Divadelné spracovanie slávneho románu - napínavý príbeh plný vášne, zrady a pomsty, ktorý odhalí tajomstvo lásky až za hrob a rozochvie nejedno ženské a mužské srdce. Vstupné 200 Sk.

3.10. (ut) 18.30 h (3:30) **ADAM ŠANGALA.** Veľká sála. Pôvodný slovenský muzikál na námety románu J.N. Jégého v režii J. Bednárika. Vstupné: 350, 250, 200 Sk. Predplatné platí A,B

4.10. (str) 10.00 h (3:30) **ADAM ŠANGALA.** Veľká sála.

4.10. (str) 18.30 h (2:15) **TVAR VECÍ.** Štúdio. Komedialný príbeh o tom, čoho je schopná jedna žena ...a čo je schopný pre ňu vydržať jeden muž. Vstupné 100 Sk. Predplatné platí A

5.10. (št) 18.30 h (2:15) **2 + 2 = 5** Veľká sála. 50 repríza. Voľné pokračovanie úspešnej komédie 1+1 3 o nepolepšiteľnom záletníkovi a jeho starostiach s rozrastajúcou rodinou. Predplatné platí A,B. Vstupné 200 Sk.

5.10. (št) 18.30 h (2:30) **VEREJNÝ NEPRIATEL.** Štúdio

6. 10. (pi) 18.30 h (2:15) **2 + 2 = 5** Veľká sála.

7. 10. (so) 18.30 h (3:00) **AGÁTA HLADÁ PRÁCU.** Veľká sála. Predplatné platí A,B. Hra zo súčasnosti. Príbeh mladej vzdelanej ženy, ktorá si hľadá kúsok šťastia a radosť v spoločnosti. Vstupné 200 Sk.

9. 10. (po) 18.30 h (3:00) **BŮRLIVÉ VÝŠINY.** Veľká sála.

10.10. (ut) 10.00 h (3:00) **BŮRLIVÉ VÝŠINY.** Veľká sála.

11.10. (str) 11.00 h (1:30) **PETER PAN.** Veľká sála. Rozprávkový príbeh o lietaní a snivani. Výlet do sveta našej fantázie, v ktorej nechýba ani množstvo tajomstiev, zábavy a prevapení. Dobrodružný cesta krajinou večnej mladosti, plnou morských víl, indiánov, pirátov... Réžia Matúš Olha. Vstupné 60 Sk.

12.10. (št) 11.00 h (1:30) **PETER PAN.** Veľká sála.

12.10. (št) 18.30 h (1:30) **I. AKO INA.** Štúdio. Predplatné platí B. Hra o životnom pocite dnešných tridsiatnikov. Životný štýl doby a v ňom plávajúca individualita. 100 Sk.

13. 10. (pi) 18.30 h (3:00) **AGÁTA HLADÁ PRÁCU.** Veľká sála. Hra zo súčasnosti.

14. 10. (so) 18.30 h (3:00) **TESTOSTERÓN.** Štúdio. Komédia o tom, čo si muži myslia o ženách. Výlučne pánska spoločnosť na nezvyčajnej svadobnej oslave. Vstupné 230 Sk.

16. 10. (po) 18.30 h (2:30) **VEREJNÝ NEPRIATEL.** Štúdio. Predplatné platí B. Príbeh občana Michaela Kohlhaasa a jeho boj za spravodlivosť, proti vôli mocných. Réžia Ondrej Spišák. Vstupné 130 Sk.

20. 10. (pi) 18.30 h (2:20) **OBRAZKARI.** Štúdio. Predplatné platí A. Hra o švédскеj spisovateľke Selme Lagerlofovej, ale aj o tajomstve filmovej a literárnej tvorby. Réžia Ivonne Vavrová. Vstupné 130 Sk.

26.10. (št) 18.30 h **DIVOTVORNÝ HRNIEC.** Veľká sála. Predpremiéra. Muzikálová rozprávka pre dospelých o hľadaní šťastia a bohatstva na tomto svete, o hrnci, ktorý plodí zlato. Slávne melódie, bohatá výprava, účinkuje kompletný súbór DAB. Réžia Jozef Bednárík.

27. 10. (pi) o 18.30 h **DIVOTVORNÝ HRNIEC.** Veľká sála. I. premiéra. Réžia Jozef Bednárík.

28.10. (so) 18.30 h **DIVOTVORNÝ HRNIEC.** Veľká sála. II. premiéra. Réžia Jozef Bednárík.

29.10. (ne) 18.00 h **DIVOTVORNÝ HRNIEC.** Veľká sála. III. premiéra. Predstavenie pre UNIPHARMA Prievidza.

Divotvorný hrniec v novembri 2006: 3. (pi), 4. (so), 8. (str), 9. (štv), 10. (pi), 11. (so), 23. (št), 24. (pi), 25. (so)

Staré divadlo

- 1.10.** (ne) o 15.00 **BUDKÁČIK A DUBKÁČIK**. Klub Tatra.
3.(ut) 4. (str), 5.(št), 6.10. (pi) o 9.30 **O MÚDROM KOKOŠKOVI**. Veľká sála.
8.10. (ne) o 15.00 **O MÚDROM KOKOŠKOVI**. Veľká sála.
10. (ut), 11. (st), 12. 10. (št) o 9.30 **POSOL Z RAJA**. Klub Tatra.
12.10. (št) o 18.00 **Na medzinárodnom festivale** StredoEurópsky divadelný kolotoč s inscenáciou HAVRAN Z KAMEŇA.
13.10. (pi) o 18.00 **ČINTET** (1. premiéra). Veľká sála.
15.10. (ne) o 15.00 **ČINTET** (2. premiéra). Veľká sála.
17.10. (ut) o 9.30 **ČINTET**. Veľká sála.
17.10. (ut) o 10.00 **POSOL Z RAJA**. Klub Tatra.
18.(st) a 19.(št)10. o 9.30 **ČINTET**. Veľká sála.
18. (st) a 19.10. (št) o 10.00 **Posol z raja**. Klub Tatra.
20.10. (pi) o 9.30 **ČINTET**. Veľká sála.
20.10. (pi) o 10.00 **POSOL Z RAJA**. Klub Tatra.
22.10. (ne) o 15.00 **POSOL Z RAJA**. Klub Tatra.
24. (ut), 25 (str), 26 (št), 27.10. (pi) o 9.30 **O ŠKRIATKOCH**. Veľká sála.
29.10. (ne) o 15.00 **O ŠKRIATKOCH**. Veľká sála.
31.10. (ut) o 9.30 **O ŠKRIATKOCH**. Veľká sála.

Nitrianska hudobná jeseň 2006

- pod záštitou primátora mesta Nitry Ferdinanda Víteka
4. 10. (str) 18.00 Synagóga slávnostné otvorenie.
Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala.
 Umelecký vedúci: Ewald Danel, klavír: Elena Letňanová
 program: W.A. Mozart, D. Šostakovič, H. Górecki, L. Janáček vstupné: 100,- Sk
16. - 21. 10. 19.00 Synagóga. **Cithara aedicularum**. XXIV. Medzinárodný festival klasickej gitarovej hudby. Dramaturgia: Ján Labant, réžia: Pavol Šika
16. 10. (po) 19.00 - **Gitarové duo LA BARRE** - Ján Labant, Peter Remeník (Slovensko)
17. 10. (uto) 19.00 - **Thibault Cauvin**, gitara (Fran.)
18. 10. (str) 19.00 - **Gitarové duo AWAO** - Aleksander Wilgos, Andrzej Olewiski (Poľsko)
19. 10. (št) 19.00 - **Toti Soler**, gitara (Španielsko)
20. 10. (pi) 19.00 - **Alexander Swete**, gitara (Rakúsko)
21.10. (so) 19.00 - **Gitarovo-bandoneonové duo** - Giampaolo Bandini, Cesare Chiacchiarretta (Taliansko)
Usporiadateľ: Nadácia Original + Mesto Nitra
28.10. (so) 18.00 Synagóga **Komorní sólisti Bratislava**, koncert venovaný 100. výročiu narodenia D.D. Šostakoviča a Roku slovenskej hudby. Umelecké vedenie: Ivana Pristašová, husle, sólista: Jozef Lupták, violončelo. Program: Joseph Haydn, Jevgenij Irsay, Dmitrij D. Šostakovič. Koncert je finančne podporený Ministerstvom kultúry SR. *Vstupné: 70,- Sk, predpredaj vstupeniék NISYS*
24. 10. (ut) 18.00 **Klub darcov** - slávnostné odovzdávanie

grantov, ktoré boli pridelené v rámci tretieho ročníka Klubu darcov pri Nitrianskej komunite nadácii.

- 26. 10.** (št) 17.00 - **Diskusné stretnutie** o aktuálnych otázkach, usporiadateľ: Mesto Nitra. *Vstup voľný*
27. 10. (pi) 9.30 - **Hudba záračného Amadea**, výchovný koncert pre 5. - 9. ročník základných škôl a pre stredné školy. *Usporiadateľ: ZUŠ J. Rosinského v Nitre*.
30. 10. (po) 11.00 a 19.00, **31. 10.** (ut) 11.00. **Ester**. Biblický príbeh o láske, osude, strachu, nenávisti, moci, ľudskej zlobe, ale aj o pravde a odpustení. Inscenácia je inšpirovaná židovskými zvykmi, tradíciami, kultúrou, spevmi a tancami, zároveň ponúka tradície a rituály Perzskej ríše. Hrá *Divadelné spoločenstvo Le Mon*. *Vstupné: 100,- Sk, predpredaj vstupeniék na t.č.: 037/7721580, 0903 401 207.*

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037 653 15 45, 733 59 88
 PODUJATIA

- 4.10.** o 14.00 **ŠÚPOLOVÉ ZVIERATKA**. Dielne ľudových remesiel pre žiakov základných škôl, základy spracovania kukuričného šúpolia. Možnosť využitia kultúrnych poukazov.
4.10. o 17.00 **KLUB grafológie**. Stretnutie členov klubu grafológie, rozbor rukopisu a použitie nových poznatkov pri analýze rukopisu a zostavovaní povahopisu.
5.10. o 12.30 - 14.00 **TVORIVÁ DIEĽŇA**. Tvorivá výtvárná dielňa pre učiteľov materských škôl pod vedením PaedDr. Evy Lehotákovovej.
5.10. o 17.00 **FOTOKLUB**. Pravidelné stretnutie neprofesionálnych fotografov v Nitre a okolía.
6. - 7.10. 9.00 - 18.00 **SOCIÁLNO-PSYCHOLOGICKÝ VÝCVIK PRE KULTÚRNE ORGANIZÁCIE NITRIANSKEHO KRAJA S PROTIDROGOVÝM ZAMERANÍM - II. časť**
10.10. o 17.00 **KLUB DIABETIKOV SLNEČNICA HLUZNATÁ** - TOPINAMBUR vo výžive diabetika - meranie glykemického indexu v spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre.
11.10. o 16.30 **CENTRUM ZDRAVIA**. Téma: Prevencia civilizačných ochorení, lektor: MUDr. Oto Hunák
14.10. o 9.00 **ŠÚPOLIENKA** - vikendové podujatie, tradičné spracovanie kukuričného šúpolia jesenné tvorivé dielne sú určené pre mládež, dospelých, dôchodcov, učiteľov, vychovávateľov, zdravotne postihnutých spoluobčanov možnosť využitia kultúrnych poukazov.
15.10. o 15.00 **CHRÁMOVÁ PIESEŇ**. Prehliadka chrámových speváckych zborov. V kostole v T. Mlyňanoch.
16.10. o 16.00 **PALÍČKOVANIE**. Otvorenie kurzu paličkovania pre mierne pokročilých.
18.10. o 14.00 **OZDOBY A DEKORÁCIE ZO SLAMY**. Dielňa ľudových remesiel pre žiakov základných škôl, spracovanie ražnej slamy, možnosť využitia kultúrnych poukazov
18.10. o 17.00 **KLUB grafológie**. Stretnutie členov klubu

bu grafológie, rozširovanie vedomostí z grafologických systémov a ich použitie pri rozbere rukopisu a zostavovaní povahopisu.

22.10. o 14.30 **FESTIVAL HUDOBNÉHO FOLKLÓRU.** Krajská súťažná prehliadka dospelých ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a instrumentalistí. Kultúrny dom Nová Ves nad Žitavou.

25.10. o 16.30 **CENTRUM ZDRAVIA.** Klubové stretnutia s problematikou zdravého životného štýlu a využitia liečivých rastlín formou odborných prednášok.

26.10. od 12.30 do 14.00 **TVORIVÁ DIELŇA.** Tvorivá výtvarná dielňa pre učiteľov materských škôl pod vedením PaedDr. Evy Lehofákovej.

27.10. o 15.30 **VZNIK ČSR.** Prednáška a beseda PhDr. Pavla Žebráka pri príležitosti 88. výročia vzniku Československej republiky a jej prvého prezidenta T.G. Masaryka. Podujatie je organizované v spolupráci s Českým spolkom v Nitre.

Každý pondelok o 17.30 **KURZ ORIENTÁLNEHO TANCA**

Pre všetky vekové kategórie, lektorka: Danka Frtúsová

utorky o 8.30, 16.00 a 17.30 **KLUB JOGY**

utorky o 10.30 **RELAXAČNÉ CVIČENIA**

utorky o 17.30 **ŠACHOVÝ KLUB**

stredy o 16.00 **KLUB JOGY**

ORGANIZUJEME REKVALIFIKAČNÉ KURZY:

sprievodca cestovného ruchu * OPERÁTOR SKLADOV
* kuchár * čašník * OPATROVATELSTVO * KUCHARČAŠNÍK * PREDAVAČ.

Koncerty

6.10. o 21.00 **Let s go OXYGEN_FM PARTY.** Zim. štadión.

19.10. o 19.00 **Nikdy nebolo lepšie** - koncert hudobnej skupiny **HEX.** Stará pekáreň.

Pozvánka

Slovenské Hnutie Obrody, Dom Matice slovenskej v Nitre a a Bernolákova spoločnosť - I. pobočný stánok v Nitre vás pozývajú na spomienkové stretnutie pri príležitosti 191.výročia narodenia Ludovíta Štúra. Spomienkové stretnutie sa uskutoční **29. októbra /nedela/ o 15.00** pri pamätníku Ludovíta Štúra v Nitre, na Štúrovej ulici pred Domom služieb.

Dom Matice slovenskej

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28
MATIČNÉ AKTIVITY V NITRIANSKEJ OBLASTI. Aktualizovaná výstava fotografií z matickej činnosti v regióne, v DMS počas prac. dní od 9.00 do 14.00 h.

OSOBNOSTI NAŠEJ MINULOSTI - výstava známok venovaná osobnostiam našej minulosti, v DMS počas pracovných dní od 9.00 do 14.00 h.

14.10. o 18.00 **ŽIVOT POD ZOBOROM** - stretnutie s **RNDr. Jozefom Prokešom, CSc.,** čestným občanom mesta Nitra.

14.10. o 18.00 TANEČNÁ ZÁBAVA PRE OSAMELÝCH DŮCHODCOV

Pravidelné podujatia:

- uto. a štv. - stretnutia senior klubu o 14.00 h

- každý páryny utorko - stretnutia klubu filatelistov pri DMS od 15.00 h do 17.00 h

- kaž. prvý ut. - Vo svetle poznania - cyklus prednášok o zákonitostiach života s Jurajom Sitárom - Pribinom o 17.00 h

- kaž. druhý ut. - zasad. výboru MO MS v Nitre o 16.30

- kaž. štv. - šach. klub o 16.30 h

- kaž. štvr. - stretnutie OZ ARCHA o 17.00 h

- kaž. nep. ne. - stretnutie OZ ARCHA o 15.00 h

Hobby stretnutie

15.10. (ne) o 7.00 -12.00 aula Gymnázia na Párovskej ulici. **Hobby stretnutie zberateľov** všetkých odborov (známky, pohľadnice, medaily, mince, odznaky, sošky, obrazy, taniere, platne, telefónne karty).

Agrofilm

2. - 6. 10. Medzinárodný filmový festival (23.ročník)

4.10. Voda pre život - voda živel (konferencia)

ZUŠ J. Rosinského

27.10. /pi/ 9.30 - 10-15 hod. v synagóge **Hudba zázračného Amadea.**

18. 10. 15.00 h v koncertnej sále ZUŠ J.Rosinského, Damborského 1. **Vedecko-metodický seminár venovaný 150. výročiu úmrtia Roberta Schumanna.**

Témy: Koncerty Kláry Schumannovej v Bratislave, Recepcia klavírnych diel Roberta Schumanna na Slovensku v 19. a na začiatku 20. storočia. Prínos Roberta Schumanna pre vývoj klavírnej pedagogiky v 19. storočí./ Seminár sa uskutoční v rámci projektu VEGA dňa

Tralaškola

Ďurkovej **18. info: tralaskola@tralaskola.sk, tel: 037/ 65 10 143.**

Literárny klub J. Jesenského

10.10. (ut) 17.00 h Literárny klub Janka Jesenského. Štúdio. **Jozef Leikert a jeho najnovšia básnická zbierka Z divokej trávy neba** v recitáli Milky Došekovej a s klavírnym sprievodom Egona Gnotha.

Materské centrum Klokanček

CVČ Na Hôrke (sídliisko Klokočina), tel.: 0908/ 602 958, 0908 575 784

Pondelok: 9.00 -10.00 Aerobik a fit lopty,

10.00 - 11.00 Diskusné kluby na určité témy,
11.00 - 11.45 Aerobik,
14.00 - 18.00 Integrovaná výtvarná dielňa,
17.00 - 18.00 Taliančina pre začiatočníkov.
Utorok: 9.30 - 11.30 Výtvarná dielňa pre mamičky s detmi
10.00 - 10.30 Cvičenie s gymnas. loptami pre deti 1-2 r.
10.30-11.00 pre deti (2 do 4 roky),
16.-18.00 Koráľkovanie
16.-17.00 Brušné tance (3-mesačný kurz)
Streda: 10.00 - 11.00 Angličtina (pokročilí),
11.00 - 11.45 Joga
16.00 - 18.00 Environmentálny krúžok (6-12 r.)
17.45-18.45 Aerobik
Štvrtok: 10.00 - 11.00 Divadielko alebo spievanie s gitarou pre najmenších,
14.00 - 19.00 Príprava na II.ročník - CVC hľadá superstar
16.00 - 18.00 Dramatický krúžok pre deti a mládež.
Piatok: 9.30 - 11.30 Výtvarné kúžlenie
15.00 - 18.00 Nemčina pre deti (8-12 r.)

Nitrianska hviezdáreň

5.10. o 17.00 h Zasadnutie Astronomickej rady
5.10. o 18.00 h Astronomická poradňa
27.10. od 18.00 Večerné pozorovanie oblohy
- Každý utorok a štvrtok o 9.00, 10.30, 13.00 h E x k u r z i e do astronomického pozorovateľne pre skupiny zo škôl. Návštevy treba vopred dohodnúť na č.t. : 037/653 74 49 (aj odkazovač).

Šport

7.10. o 10.00 Bežecká liga - Nitra 2006. Mestský park.
14.10. (8.00-18.00) **Memoriál Jozefa Svitača.** XXV. ročník medzinárodného turnaja detí a mládeže v zápasení vo voľnom štýle. ŠH Olympia.
22.10. o 10.00 **NITRIANSKA HODINOVKA.** XIV. ročník hodinového behu na tartanovej trati pre deti, dorastencov a dospelých. Atletický štadión TJ Stavbár.

KNÍŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62: po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61: po. - pia.: 8,30 - 18,00 h.

Bibliograficko-informačné oddelenie, Samova 1, tel. 651 98 87: po. - pia.: 8,30 - 15,30 h.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), takmer 400 titulov periodík, zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých a na Samovej ul. regionálnu literatúru.

V ponuke knižnice sú i výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Fraňa Mojtu 18 i v pobočke na Klokočine. V októbri pripravuje knižnica **Slávnostné privítanie žiakov 1. ročníka, besedu s Marinou Čeretkovou - Gállovou pri príležitosti jej životného jubilea, hovorené bibliografie Rozprávky na niti - o literárnom diele Ľubomíra Feldeka a Autori nášho mesta.** Pre členov Únie nevidiacich a slabozrakých, ktorí sú pravidelnými používateľmi knižnice, najmä hudobného úseku, knižnica pripravuje hudobno-slovné pásmo o významnom hudobnom skladateľovi **Franzovi Lisztovi - Stratený syn Slovenska** a pre mladších čitateľov výtvarnú súťaž **Navrhní postavíčku pre novú básničku.** Počas celého mesiaca si môžu všetci čitatelia prezrieť výstavu **Životné prostredie Slovenska - Chránené vtáčie územia.**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51 (na kruhovom objazde pri hypermarkete) Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb.
Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.00 - 18.00 h, pia: 8.00 - 17.00 h, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk.

Univerzitná knižnica UKF

Javorová 12, 949 74 Nitra, tel., fax: 037/73369 77, www.lib.ukf.sk. Knižnica UKF získava, spracováva a sprístupňuje študijnú literatúru vedeckého a učebnicového charakteru pre vedecko-pedagogických, vedec-kých pracovníkov, zamestnancov univerzity, študentov všetkých foriem štúdia, ale aj pre širokú verejnosť. Medziknižničnou výpožičnou službou sprostredkúva literatúru z iných knižnic a informačných stredísk a zabezpečuje aj medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu. Výpož. odd. UKF - bibliografia, bud. UKF Javorová ul. 12.: po-pi: 10.00 - 16.00 h, so: 8.00 - 13.00 h, študovňa UKF Javorová: po-pi 8.00 -18.00, so 8.00 -13.00, študovňa ŠD Zbor: po-pi 8.00 - 20.00 h, študovňa FF Hodžova: po-pi 8.00-20.00 h, so 10.00 - 15.00 h, študovňa FSV Kraskova: po-pi 8.00.-16.00 h.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická ulica 4. tel. č.037/ 653 4851-2, kl. 211 Výpožičné dni: po - pi: 9.00 - 15.00 h - špecializovaná knižnica v oblasti ekonomiky, manažmentu a psychológie, prístupná pre verejnosť. Pre štúdium umenovednej literatúry je k dispozícii aj umenovedná knižnica so študovňou s výtvarným zameraním a možnosťou prezentačného štúdia i absenčných výpožičiek.

NISYS

Mestské informačné stredisko, Štefánikova 1, Nitra
INFOTEL.: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax:
741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadníc...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopirovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: po. - so. 7.30; ne. - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po. - so. 7.00, 12.15pp a 18.00; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-detom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po. - so. 6.00, 7.00, 16.15; ne. 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so. 6.30, 18.30 h; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: po - so. 6.30 h a 19.00; ne. 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po. - pia. o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po. - pia. 6.30 h a 18.00 h ne. 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: po. - so. 6.30, 17.30; ne. 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Urbana, Čermán: po. - pi. 18.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št. a so.: 7.00; denne o 18.00; ne. 8.00 a 10.00 h

Kostol Janikovce: ne 7.30, 11.00, po-pi. 18.00

Kostol - Nar. Panny, Márie Horné Krškany: pi. 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: po-ut 17.30, str 7.00, štv 17.30, pi 18.00, so 7.00, ne 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: ut. št. 18.00; ne. 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynáre: po., str., pi. o 18.00; ne. 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: ne 11.00 h, str. 18.00 h, v každý prvý pia. v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po. - so. 6.25; ne. 9.00 h

Mestský kúpeľ

PLAVÁREŇ Mestského kúpeľa, Kúpeľná 4, č. t.037/651 74 81, 741 30 75.

Mestský kúpeľ (plaváreň aj sauna) je od 14. augusta do 4. septembra 2006 zatvorený, z dôvodu údržby a rekonštrukcie.

SAUNA - VIRIVKA: muži v ut. a vo št. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 11.00 do 15.00 h, ženy v stredu a v pia. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 15.00 do 19.00 h.

OPALOVACIE ŠTÚDIO AKCENT - Kúpeľná 4, č. t.:037/651 76 04, otv. denne od 10.00 do 19.30 h - spojené s výstavou výtvarných prác v Malej galérii.

Informačné centrum mladých

CVČ Na Hörke, tel.: 037/6504 018, www.icm.sk
Po. 13 - 17 h, ut., pia 10 - 14 h, st.-št. 13 - 17 h.

Kostol sv. Imricha, Štítáre: st. 19.30 h, ne. 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: s.p. 16.30; ne. 8.00, 11.15 h

Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: str. 15.45; ne 11.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v **kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 17.00 h v **Kostole Ducha Svätého na Ul. A. Sládkoviča.**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št. o 18.00 h. V ut. o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pia. o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu.

Kresťanský zbor

Podzámska ul. 17, Nitra, uto. 18.30, ne. 9.30, 16.00

Jubilanti v roku 2006

V mesiaci október si životné jubileum pripomínajú títo občania mesta Nitra:

75 rokov: Pavlína Adameková, Mária Bajanová, Erika Bánošová, Pavel Baracký, Terézia Belániová, Katarína Biharyová, Ľudovít Boledovič, Mária Cesneková, Alžbeta Cibulová, Anton Cuninka, František Čery, Helena Ferenczyová, Milan Francisty, Irena Grmanová, František Halama, Miloslav Hán, Rudolf Horka, Terézia Horňáková, Anna Kelecká, Michal Karlubík, Anna Krajancová, Alžbeta Kuková, Ján Kunák, Terézia Maderková, Jolana Nekoranecová, Hedviga Rendeková, Vojtech Sordyl, Irena Šiková, Jozef Tanka, MUDr. František Tupta, Mária Uhláriková, Ing. Milan Vavrovič, Július Vrs, Ladislav Zrubec.

80 rokov: Dezider Brozman, Mária Dobáková, Anna Gatciová, Anton Haringa, Tibor Henyey, Anna Hrnková, Anna Hudecová, Artúr Kertész, Eduard Košecký, Jozef Levčík, Cecília Moravčíková, Viliam Novotný, Anna Orišková, Eugen Pécsy, Emília Petrovicsová, Alžbeta Porubská, Jolana Srňáneková, František Struk, Jozef Štefek, Vojtech Truchlý, Mikuláš Varga, Emília Večerová.

85 rokov: Helena Bačová, Marta Bakáčsová, Emil Bušovský, Gertrúda Grácová, Irena Guthová, Janka Hamarová, Helena Hupková, Oliver Juhari, Augustín Katrinec, Helena Kelemenová, Štefan Kišš, Zuzana

Králiková, Alexander
Lipovský, Emília
Madová, Zuzana
Máhrliková, Rozália
Miškolciová, Jozefa Šipošová, Mária
Štefánková, Margita Titková,
Bernardína Vnučková, PhDr. Marta
Zúreková.

86 rokov: Marta Bitterová, Helena
Kňažická, Anna Katercová, Mária
Mihalíková, Helena Mižáková, Emília
Mozgovová, Júlia Oravcová, Jozefína
Šinkovičová.

87 rokov: Anna Domanová, Irena
Filková, Jozefína Kalinová, Helena
Križanová, Mária Kvorková, Vilma
Lehotayová, Mária Martišová, Helena
Mikéciová, Júlia Sendžová, Júlia
Stupková, Katarína Szárazová, Anna
Szöllösyová, Valéria Thurzová,
Emerencia Vnučková, Štefan Zlatník,
Antónia Zvalová.

88 rokov: Jozefa Godorová,

89 rokov: Jolana Emánuelová, Karol
Jedlička, Júlia Mikušová, Štefan Nosko,
Anna Tencerová, Alexander Urbánek,
Rozália Zajacová.

90 rokov: Ján Furka, Júlia Chobotová,
Paulína Šandorová

91 rokov: František Fuska, Alžbeta
Chobotová, Michal Tóth, Magdaléna
Varínska

92 rokov: Karol Hirošš, Mária Kíbičková,
Valéria Löbová, Jozef Šaník.

94 rokov: Karol Sedlák, Helena
Záhoráková, Emília Kšiňáková.

Odišli spomedzi nás

**V mesiaci august 2006 nás opustili
títo občania mesta Nitra:**

Terézia Antalová, 89-r., Úzka 4

Rozália Baliová, 68-r., Ďurčanského 8
Emília Balková, 73-r., Dolnočer. 62
Gregor Benc, 82-r., Hornozoborská 12
František Beník, 55-r., Lesná 1
Tomáš Blaho, 17-r., Bizetova 3
Mária Blížiková, 85-r., Tr. A. Hlinku 25
Margita Botková, 75-r., Jelenecká 21
Mária Burdová, 82-r., Dlhá 56

Doc. Ing. Michal Cina, 70-r., Hornozob. 36
Františka Csehová, 65-r., Dolnočer. 62
Ema Čerešňová, 93-r., Dolnočer. 62
Karol Čičo, 83-r., Inovecká 7
Milan Dobiaš, 61-r., Kremnická 17
Peter Würstenzeller, 38-r., Šulekova 5
Anna Gálová, 43-r., Na Hôrke 21
Edita Galová, 77-r., Považská 14
Pavel Gašparovič, 86-r., Železnič. 52
Magdaléna Golská, 48-r., Čajkovsk. 26
Barbora Gregorová, 76-r., Považská 14
Lenka Gremanová, 78-r., Podjavorin. 21
Štefan Hegedüs, 80-r., Braneckého 1
Alžbeta Holobradá, 75-r., Jurkovičova 14
Július Hrabovský, 83-r., Za Ferentikou 25
Barbora Ivančíková, 86-r., Topolčian. 112
Oľga Koňová, 72-r., Chrenovská 5
Ján Košťaliak, 53-r., Hlavná 135
Nadežda Kováčová, 62-r., Novomes. 2
Paulína Kováčiková, 76-r., Schurman. 5
Katarína Krumprechtová, 93-r., Benkova 1
Pavel Kutak, 67-r., L. Okánika 8
Otto Lenčes, 48-r., Potravinárska 19
Mária Makkošová, 63-r., Bernolákova 10
Ludovít Manin, 82-r., Dolnočermánska 28
Margita Marišová, 76-r., Bugurndská 10
Margita Matulová, 86-r., Novozám. 86

Ján Mihalik, 87-r., Trnavská 11
Július Mikláš, 69-r., Svetlá 1
Katarína Mikulášiková, 77-r., Chotárna 5
Mária Moravská, 90-r., Považská 14
Emília Mulinerová, 82-r., Popradská 17
František Ohlas, 93-r., Dvorská 2
Artúr Pavlík, 72-r., Jazerná 22
Violeta Pelešková, 54-r., Wilson. nábr.12
Emília Pisarcíková, 79-r., Wilson. nábr. 24
Štefan Rosenberg, 34-r., Borodáčová 9
Štefánia Rusová, 79-r., Chmelová d.58
Miroslav Rýzner, 55-r., Mikovíniho 4
Ján Scheibenreif, 81-r., Kremnická 9
Věra Slováková, 74-r., Tr. A. Hlinku 14
Jozef Stodola, 91-r., Panská dolina 45
Peter Strhan, 60-r., Kmeťova 10
Terézia Szeteyová, 62., Beethovenova 14
Anna Šimková, 51-r., Dlhá 101
Gabriel Špitalský, 75-r., Ďurkova 22
Terézia Švecová, 84-r., Železničiarska 52
Jozef Turányi, 69-r., Hornozoborská 108
Ludmila Vančová, 73-r., Pezinská 3
Vladimír Viskup, 54-r., Kolárova 2
Tibor Vnučko, 77-r., Jána Zelenáka 8
Miloš Vnuk, 46-r., Jedlíkova 23
Cecília Zrubcová, 65-r., Nová osada 65

POVEDALI SI „ÁNO“

V Nitre sa v auguste pre spoločnú cestu životom rozhodli tieto páry:

12.8. Peter Sitár a Silvia Pirošová, obaja z Nitry, Peter Orel a Zuzana Šopíková, obaja z Nitry, Alexander Neumann z Cabaja - Čápura a Katarína Muziková z Nitry, Ing. Branislav Peťovský a Ing. Michaela Maláňová, obaja z Nitry, Karol Černák z Nitry a Martina Sýkorová z Trnavy, Ing. Vladimír Vagač a Ing. Tatiana Bartková, obaja z Nitry.

19.8. Marián Blödy z Nitry a Anna Mašlanková z Vranova nad Topľou, Jiří Vališka z Lánova a Jana Bojďová z Čakajoviec, Gabriele Bastini z Talianska a Dominika Adámeková z Čakajoviec,

Boris Bencsik z Nových Zámkov a Mária Jamrišková z Nitry.

26.8. Matej Levák z Nitry a Marcela Piláriková z Vrabeľ, Lubomír Zabák a Kristína Gregušová, obaja z Veľkého Zálužia, Michal Bedač z Nitry a Martina Podhradská z Komjatíc, Andrej Hulla a Stanislava Pechová, obaja z Nitry, Lubomír Brňo a Lenka Dianová, obaja z Nitry, Juraj Karas a Martina Petrášová, obaja z Nitry, Igor Filo a Stanislava Čurgaliová, obaja z Nitry, Tomáš Hlaváč z Veľkej Doliny a Sandra Bálintová z Nitry.

...a bola sobota deviateho deviaty

Možno ste si v kalendári tento dátum nevšimli, ale bola sobota deviateho deviaty. Vznesené chrámy kostolov, ale aj sobášne siene mestských úradov len ťažko zvládali záujem vydaja a ženbychtivých párov. V samotnej Nitre si 9. septembra povedalo vzájomné „áno“ šesťnásť zalúbených dvojíc. Medzi nimi sme zaznamenali aj ekonómku Nitrianskeho informačného systému a našu kolegyniu Ing. Gitku Raškovičovú, ktorá svoj život navždy spojila s dlhoročným priateľom a naším bývalým kolegom Mgr. Robertom Fuxhofferom.

Zaujímavosťou je, že ich sobáš bol v poradí deviatym sobášom, ktorý v ten deň sobášila poslankyňa MsZ Olga

roty zaslúžil samé šesťky. Pani Olinka Csákyová je síce v Nitre známejšia ako výborná moderátorka kultúrnych podujatí, no v takejto úlohe sa cíti ako ryba vo vode. Sobáš v jej

podaní, to je neopísateľný prúd myšlienkovvej krásy s citlivými a premyslenými slovami, určenými pre novomanželov, ich rodičov a celú rodinu. Zostáva už len dodať, že sobášny akt, aký zažili aj manželia Fuxhofferovci, je zážitkom na celý život. Punc brilantnosti mu dodá aj recitovanie v podaní Jozefa Husára, ale aj spev Martiny Zatkovej v sprievode klaviristu Ladislava Garyho Sládečku. Nám už len zostáva dodať, že všetkým novomanželom - a najmä Fuxhofferovcom, ktorí sa v tento deň rozhodli vykročiť na spoločnú cestu životom, želáme veľa šťastia, lásky a porozumenia.

Text a foto:
LUDMILA SYNAKOVÁ

Csákyová. Ešte skôr, ako sa šťastný pár spolu so svedkami postavil doprostred obradnej siene, pred svadobných hostí spolu s recitátorom slávnostne nastúpila matrikárka Jana Rybárová. Jej úlohou bolo predstaviť pár sobášiacej poslankyni. A potom sa už začal obrad, ktorý musí spĺňať všetky pravidlá, predpísané zákonom. Olgine sobáše možno polahky označiť ako umelecký výkon, ktorý si by si od domnelej po-

Spovednica

Daniela Gundová

Tento mesiac si do spovednice sadla Daniela Gundová, riaditeľka Krajského osvetového strediska.

Vaše pôvodné povolanie?

Učiteľka.

Akou postavou z knihy, divadla, filmu by ste chceli aspoň na chvíľku byť?

Jennifer Lopezovou z filmu S miernym prosím.

Ktorú báseň viete na spamäť?

Veľa, okrem povinných zo školy aj všetky, ktoré som recitovala na súťažiach. Najradšej mám Umenie života a záver - pre Teba ... že kto chce čistý tón od svojich husíel, musí sa najprv dlho učiť hrať, že pravé krásno nie je nikdy dané za drobnú mincu, lacno, bez boja.

O čom sa vám najčastejšie sníva?

Cez deň o oddychu - to najmä v práci, v noci o krásne a farebne o prírode.

Čo vás vie najviac podráždiť?

Hlúposť ľudí.

Keby ste určovali vkus, aký zákaz by ste dali?

Nosiť biele ponožky k tmavým oblekom.

Čo by ste najradšej robili, keď máte nával práce?

Predžila deň na 36 hodín.

Máte obľúbený gýč?

Romantický nemecký film odohrávajúci sa v Cornwole v južnom Anglic-

ku, kde som prežila aj krásnu dovolenku.

Čo si najradšej odkladáte a nedokázate zahodiť?

Neodkladám si veci. Raz ročne vyhodím a rozdám všetko, čo som nepotrebovala za toto obdobie. Mám odložené len maličkosti po mojich už nežijúcich predkoch, ktoré nikdy nezahodím.

Esemeskujete?

Áno, veľmi rada, pokiaľ mám poruke okuliare.

Akú máte slabosť?

Na ľudí s problémami a na sladkosti, najmä na torty.

Čo neznášate na mužoch?

Keď nie sú galantní a nevoňajú.

A na ženách?

Keď prestávajú byť ženami.

Kto je váš najlepší kamarát?

Manžel a deti.

Kto je váš najlepší priateľ?

Priateľka, ktorá ma chápe, aj keď má iný názor.

S kým by ste sa najradšej chceli stretnúť a porozprávať?

S Gándim. A mám takú túžbu zavolať moje kamarátky a známe na jeden deň niekam a klebetiť s nimi o všetkom možnom.

Na ktorom mieste na zemi by ste najradšej žili?
Som úplne spokojná, nemenila by som.

V čom ste absolútny antitalent?

Vo fyzike.

Čo vás najlepšie vystimuje?

Moja práca a krásne modré oči.

Čo najmúdrejšie ste kedý urobili?

Že som sa narodila.

Pri akej činnosti sa najčastejšie prichytíte?

... pri rozmýšľaní.

L. SYNAKOVÁ

Mgr. DANIELA GUNDOVÁ sa narodila v Detve, detstvo prežila v malej dedinke Tehla, neďaleko Vrábef, kam chodila aj do základnej školy, potom do gymnázia vo Vrábloch. Vyštudovala Pedagogickú fakultu v Nitre, odbor ruský jazyk a pedagogika. Po skončení školy osem rokov učila v ZŠ v Dolnom Piali. Prestahovala sa do Nitry a začala pôsobiť v kultúre -v Dome kultúry Orbis. V Krajskom osvetovom stredisku Nitra pracuje pätnásť rokov, posledné dva roky drží pevne v rukách opraty a je riaditeľkou tejto kultúrnej organizácie, venujúcej sa všetkým druhom neprofesionálnej kultúry a vzdelávaniu. Je 28 rokov vydatá a s manželom Karolom majú dvoch dospelých synov Mateja a Juraja a gymnazistku Karolínu.

Mozaika

Myšlienka mesiaca

Sladkosť domova nie je v pohodlí ani v hojnosti, ale v tej tajomnej hudbe srdca, čo náležia sebe.

MARTIN RÁZUS

Štipka humoru

Ako definujú muži rovnoprávnosť medzi mužom a ženou?

Vy varíte - my jeme, vy upratujete - my robíme neporiadok, vy žehlíte - my - špiníme a krčíme.

Viete, ako si muži predstavujú pomoc v domácnosti? Zdvihnú nohy, keď manželka vysáva.

Viete, prečo sa ženy starajú o svoje oblečenie viac než o manžela? Pretože bez manžela sa môžu ukázať všade. Bez šiat nie.

Slovenčina naša Vo svojej triede či v svojej triede

V spisovnej slovenčine platí zásada, že neslabičné predložky k, s, v, z sa niekedy vokalizujú, t. j. pribierajú samohlásku, aby sa dali ľahšie vysloviť, keď sa slovo začína na tú istú spoluhlásku, akou je vyjadrená príslušná predložka, alebo na príbuznú spoluhlásku. Tak máme vokalizované predložky ku, so, vo, zo, napr. ku kinu [vysl. gu kinu], so synom [vysl. zo synom], vo vode, zo zeme. Predložky sa vokalizujú aj vtedy, ak príslušná spoluhlásku stojí na druhom alebo treťom mieste v slove, napr. vo svahu, vo zväzku, vo svojej triede, vo štvrtok.

Nitrianske legendy a záhady

Kto bol richtár Peregrin?

Richtár Peregrin sa spomína v Zoborskej listine z roku 1111, v ktorej sa uplatňuje právo zoborského benediktínskeho Kláštora sv. Hypolita na vyberanie mýta a desiatok, vystupujú ako svedkovia hodnotári z Nitry a medzi nimi je uvedený ako sudca Peregrin, ktorý bol aj richtárom. Pretože v tomto spore išlo o poplatky z obchodovania v Nitre, môžeme Peregrina považovať za nitrianskeho trhového sudcu.

V spore išlo o to, že po vojnových udalostiach roku 1108 a 1109 sa poddaní zo spustošených kláštorných majetkov sa začali vyhlasovať za slobodných a odmietli plniť požadovanú povinnosť voči kláštoru. Okrem toho kráľovskí vyberači daní začali sponchyňovať právo kláštora na tretinu trhového obchodovania v Nitre. V pros-

pech zoborského opáta Godofreda svedčili najvýznamnejší obyvatelia mesta Nitra. Proti tvrdeniam vyberačov daní vystúpili dve skupiny svedkov. V prvej skupine 12 svedkov bol aj spomínaný richtár Peregrin. Druhá skupina svedkov dosvedčila práva zoborského kláštora a spor sa skončil víťazstvom zoborského opáta. Aby už nikto nemohol sponchyňovať právo zoborského kláštora na jeho rozsiahle majetky, potreboval opäť získať ich právoplatný súpis. Zoborský kláštor vlastnil okrem samotného Zobora, na ktorom ležal, 21 dedín a 13 menších majetkov, roztrúsených na rozsiahlom území dnešného juhozápadného Slovenska. Ich pochôdzka mohla dvom kráľovským vyberačom trvať dva roky a posunula vydanie druhej Zoborskej listiny až do roku 1113.

Nitrianska skupina Desmod sa obávala, že Nitrania na koncert domácej skupiny neprídu. Vo štvrtok 7. septembra, keď ich privítal na prasknutie plný štadión, museli napokon uznať, že Nitra sa z celej koncertnej šnúry zaskvela úplne najlepšie. Bonbónikom večera bolo odovzdanie platinových platní za predaj ich najnovšieho albumu Uhol pohľadu. Vstupenky na nitriansky koncert Desmodu a IMT Smile sa predávali aj v kancelárii Nitrianskeho informačného systému. Na predaj lístkov sa bol informovať aj frontman Desmodu a spevák s božským hlasom Mário Kolár alias Kuli. Jeho fanúšičky Eva Mesárošová a Alena Balázová si nenechali ujsť príležitosť, aby sa s ním vyfotografovali.

Foto: (syn)

Spevácky zbor Dúha zo Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre vznikol pred piatimi rokmi. Jeho zakladateľkou a dirigentkou je Mária Mišunová, korepetitorkou Zuzana Babuljaková. V zbere spievajú žiaci navštevujúci hudobné oddelenie ZUŠ, no svoje uplatnenie tu nachádzajú všetky deti, ktoré priťahuje krása zborového spevu. Ich bohatý repertoár zahŕňa detské piesne, ľudové piesne v spracovaní hudobných skladateľov, ale aj

krásne sakrálné piesne. Spev Dúhy je súčasťou takmer všetkých mestských kultúrnych a spoločenských podujatí, od roku 2001 pravidelne účinkuje na festivale speváckych zborov Zbory mestu. Speváci z Dúhy sa vďaka intenzívnemu dirigentskému vedeniu honosia viacerými oceneniami a zbor je pýchou školy. Piate výročie svojho vzniku oslávili 18. septembra na koncerte v evanjelickom Kostole Ducha Svätého. Viac v budúcom čísle. **(syn)**

FEJTÓN

Vyrastal si v päťdesiatych, šesťdesiatych, alebo v sedemdesiatych rokoch minulého storočia? No hrôza, to ťa ľutujem a zároveň sa pýtam, ako si to mohol v zdraví prežiť? Veď si to len porovnaj! Narodil si sa a málokto bol hneď poistený. Dnes dieťa neopustí brány pôrodnice bez toho, aby ťa do svojej starostlivosti drapla poisťovňa. Detské postielky boli farebné a natreté jedovatými, alebo aspoň pochybnými lakmi. Chýbal na ne certifikát! Na elektrických zásuvkách neexistovala žiadna detská poisťka! Poisťka nebola ani na dverách áut, ani na dózach s liekmi, ani na nádobkách

Ako si to prežil?

s chemickými čistiacimi prostriedkami. Spomínaš si, že na bicykli sa jazdilo bez prilby? Vodu sme pili rovno zo záhradnej hadice! A nedostali sme alergiu! Mali sme modriny a odreté koléná, zlámané kosti a niekedy aj vyrazené zuby, ale kvôli tomu nikoho neobvinili ani neodsúdili. Učiteľ ti určite semtam jednu tresol, no ani otec, ba ani mama sa nad tým nečudovali. Spýtali sa ťa: „Zaslúžil si si? Ak si prítikal, doložili: „Dobre urobil!“ Predstav si, že vôbec neboli mobility! Mama ťa nemohla skontrolovať a niekedy vôbec netušila, s kým si a kde sa celý deň túlaš. Domov si prišiel pred zotmením a tváril si sa ako anjelik. Autá (ak ste ho mali) nemali bezpečnostné pásy, chýbali v nich opierky na hlavy a neboli vybavené airbagmi. Na zadných sedadlách síce bývalo riadne veselo, už ťa vidím, ako si stál v strede a polkou tela si bol prestrčený k šoférovi. Bolo to bezpečné? A tak by som mohla spomínať a hodnotiť. No proste, hrozná doba! Ešte že sme ju prežili! **(syn)**

TOP 3 literatúra

Kníhkupectvo Viera, F. Mojtó

Slovník historických fráz z biblie, mytológie a histórie
Petra Nagyová - Džerengová Za to mi zaplatíš
Nora Robertsová Tanec s vetrom

Kníhkupectvo Pod Vrškom

Jean Giono Muž, ktorý sadil stromy
P. G. Wodehouse Ukvapený Sam
Aristoteles Politika

Remedium, Kupecká 8

Berešová a kol. Nová maturita z angličtiny
Jarmila Repovská Do roka a do dňa
Dominik Dán Beštia

Kníhkupectvo Blaškovič, Štefánikova tr. 41

Mária Willettová Zabudnutý smiech
Jarmila Repovská Do roka a do dňa
Katarína Gilerová Ráno neplačem

BRLOH Centro Nitra, Akademická 1/A

Richard A. Knaak Válka Prastarých 3 - Rozdelení
Stephen King Temná vež - Temná vež 7
Jim Davis Garfield: miesto na slunci

Lacovi Zrubcovi učarovala Žofia

Meno spisovateľa a dlhoročného redaktora týždenníka Život Ladislava Zrubca nie je čitateľom neznáme. Ako výborný znalec slovenskej histórie nás cez svoje početné knihy učí odhaľovať slovenské korene a upevňovať naše národné povedomie. Začiatkom októbra oslávi vzácne životné jubileum.

Za tri desiatky rokov vašej autorskej dielni vyšlo takmer 30 kníh a spolu s priateľom Andrejom Červeňákom sa venujete aj príprave Almanachu Nitra. Ktorú máte najradšej?

- Slovenská literatúra dnes nemá na ružiach ustlané. Spolu s priateľmi si uvedomujeme, že je potrebná aj propagácia slovenskej knihy. Reklama je pre naše knihy veľmi slabučká. Bol by som rád, keby ľudia aj dnes knihy kupovali tak, ako v minulosti, keď moja kniha Žofia Bosniaková vyšla v náklade 60 000 kusov a Gýmešský hárem v náklade 30 000 kusov a len sa tak po nich zaprášilo.

Ktorú zo svojich máte najradšej?

- Na takúto otázku vám odpoveď nedám. Knižná tvorba - to sú životné etapy. Inak som písal pred 30 rokmi, inak pred 20 rokmi a inak dnes. Každý človek sa vyvíja, mení názory aj pohľady na život, poznatky sú široko spektrálnejšie a to všetko sa odráža v literárnej tvorbe. Témou mi je blízka Žofia Bosniaková. Okolo nej som veľmi veľa ro-

bil aj veľa zažil. Som rád, že na môj podnet vznikol televízny dokumentárny film, ktorý mal širokú odozvu vo verejnosti. Do filmu zapojili aj kardinála Korca, ktorý r. 1997 vyhlásil začiatok procesu blahorečenia Žofie Bosniakovej za blahorečenú. Dúfam, že teraz aj jeho Excelencia diecézny biskup Judák, ktorému je osobnosť Žofie Bosniakovej veľmi blízka, bude v tomto pokračovať. Žofia Bosniaková si zaslúži našu pozornosť ako vzorná matka a čistá duša. Pre mňa je vzácne aj to, že ako barónka - šľachtičná písala svoje listy v 16. storočí po slovensky. Zachovalo sa nám dvanásť jej listov. To je pre mňa rarita. Vieme, že aj jej otec písal listy po slovensky. Toto by mali byť záchytné body nášho národa, dokazujúce, že sa môžeme hrdiť bohatou históriou. V bývalom režime sa tabuizovalo, že niekto mal titul baróna alebo

grófa. A pritom je úžasné, že Žofia bola už v 16. storočí hrdou Slovenkou, hoci ovládala aj iné jazyky. V týchto dňoch má vo vydavateľstve Ikar vyjsť rozšírená reedícia tohto románu.

Celý život pátrate po histórii, navštevuje archívy. Prečo ste sa vydali touto cestou? Čo vás najviac potešilo, či prekvapilo?

- Mám rád reportáže, ale nikdy som im neveril. Hoci sám si dokážem dosť dobre vymýšľať a fabulovať deje, vždy som hľadal fakty a opieral som sa o historické reálie. Tie som dokázal rozvinúť. Myslím si, že v tejto oblasti máme veľké rezervy. Mnohé veci sme nedokázali objaviť a zvečniť. Osobnostiam ako Pribina a Svätopluk sme veľmi veľa dlžní a aj preto nemôžeme hovoriť o sebavedomí nášho národa. Vo zvečnení našich historických reálií sme skutočne na chvoste Európy. Pri pátraní po histo-

rických reáliách som mal šťastie, pretože mi pomohli priatelia, ktorých som našiel aj v budapeštianskych archívoch. Tu ma upozornili na mnohé veci. Potom mi už zostalo len spojiť a poprepájať kopy zaujímavosti a zaujímavých ľudí. Tak vznikla aj moja knižka Staroslovenské tragédie, ktorá spája históriu s mýtami a spisovateľským umením. Pri písaní sa mám vždy o čo oprieť, pomáhajú mi aj priatelia archeológovia a ich pohľad na historické nálezy. Priznám sa, že som mal životné šťastie, keď som spolu s kanonikom Formánkom našiel ostatky svätého Cyrila v Nitre. Bola to senzácia, keď v r. 1959 Vatikán napokon potvrdil ostatky sv. Cyrila v Nitre. Som rád, že sa ostatky umiestnili do steny katedrálneho chrámu a sú tam dodnes. Keď kráčam okolo, vždy si poviem: „Zrubec, niečo si urobil!“ Stalo sa to vďaka Žofii Bosniakovej, pretože s Formánkom som začiatkom 60. rokov hľadal v nitrianskych archívoch nejaké dokumenty o Žofii Bosniakovej - a práve pritom sme natrafili na ostatky sv. Cyrila.

Ako sa to stalo?

- Našli sme ich na povale - v relikviári, ale nevedelo sa, o čo ide.... Relikviár sme poslali do Vatikánu a netrpezlivo sme čakali, aká príde odpoveď. Na tomto nález bolo zaujímavé, že sa na ňom našla vosková pečať, akú nemal ani jeden nitriansky biskup. Identifikácia trvala dlho, ale napokon Vatikán potvrdil tieto ostatky. No povedzte, nemali by o tomto vedieť všetci maturanti?

LUDMILA SYNAKOVÁ

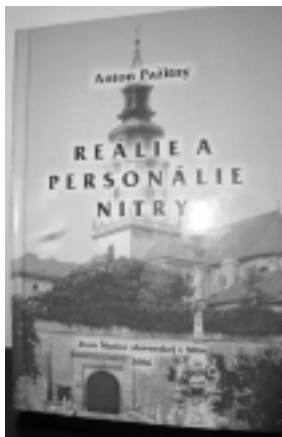
Recenzia: **Reálie a personálie Nitry**

„... rodná zem nie je len čosi, ale aj ktosi,“ takto uvádza do pozornosti čitateľa Drahomíra Pechočiaková - citujúc Michala Šprinca - zaujímavú knižku Antona Pažitného Reálie a personálie Nitry.

A je to kniha skutočne nielen pozoruhodná, ale aj poučná. Anton Pažitný nám predstavuje reálie a personálie Nitry cez prizmu vlastnej hierarchie hodnôt. Svoj autorský subjekt nezastiera. Poznáme ho už z výberu reálií a personálií, ktoré vložil do obsahu diela, a ktoré uznáva. Mnohé reálie a personálie, ktoré však nezapadajú do štruktúry autorovho hodnotového systému a záujmovej oblasti jeho poznania, obchádza. Čo nepoznáme, nemáme právo hodnotiť ani obdivovať. Také je krédo Antona Pažitného. A keďže ani autor literatúry faktu nie je chodiacou encyklopédiou s obmedzenou zónou myslenia, stalo sa, a na škodu vecí, že v personáliách Nitry nenachádzame také zvučné mená osobností, akými sú napríklad akademik Emil Špaldon, výtvarný umelec Schurmann, hudobní skladatelia Rosinský a Bartolomej Urbanec a ďalší. Naproti tomu, z historického a etnotvorivého významu Nitry, v personáliách recenzovaného diela nájdeme mená, ktoré sa v hodnotovo tvorivom poli mesta nachádzajú zatiaľ len na jeho periférii. Čo však nebolo,

raz môže byť. Z mysle semiotiky a noetiky Františka Miku, text Pažitného Reálií a personálií Nitry možno pokladať za ukážku „statočnosti a etickosti textu, za text, ktorý neklame“ - povedal by Umberto Eco.

Anton Pažitný, akoby podvedome v intenciiach teórie poznania Igora Hrušovského, ktorého v personáliách uvádza, usudzuje, citujem: „pravda je noetic-

kou transpozíciou kvality objektu do špecificky adekvátnej kvality subjektu.“ Takto, parafrázujúc akademika Hrušovského, Anton Pažitný sa usiluje, aby všetky reálie a personálie Nitry prenikli do vedomia čitateľa a stali sa charakterotvornou črtou jeho osobnosti, lebo naozaj „rodná zem nie je len čosi, ale aj ktosi.“ A to je leitmotiv celého Pažitného diela.

ŠTEFAN KNOTEK

Šesťdesiate roky priniesli bábkarom samostatnosť

Hrozila im ponorková choroba

Desať rokov trvalo, kým sa podarilo nitrianskym bábkarom osamostatniť a získať nezávislosť od činohry. Od 1. júla 1960 niesol nitriansky bábkový súbor nový názov Západoslovenské bábkové divadlo (ZBD) a stal sa samostatnou kultúrnou inštitúciou.

Do prvej sezóny nezávislého ZBD nastúpilo 33 pracovníkov, štrnásť z nich boli bábkoherci. Išlo už o sformovanú, odborne pripravenú skupinu ľudí, ktorá v rámci svojho pôsobenia mala svoje skúsenosti i umelecké úspechy za sebou. Nitrianskych bábkohercov ani v tomto období neobchádzali technické problémy. Budova, v ktorej pôsobili, bola určená na asanáciu. Len pomerne krátky čas im bola dožičená aspoň čiastočná pohoda, keď mohli hrať viac predstavení na domácom javisku s organizovanými zvoznami a pravidelným striedaním hier. Budova sa napriek snahe o údržbu postupne rozpadávala. Ošarpané steny, vlhké múry a prepádajúca sa podlaha sa stali nebezpečnými a už neposkytovali primerané podmienky pre tvorivú prácu. Na opravu nebolo peňazí napriek tomu, že divadlo prinášalo pomerne dosť peňazí nielen z vlastných predstavení, ale i z inscenácií, ktoré prevzala Československá televízia, a neskôr zo zahraničných zájazdov.

Tento stav pretrvával dlhé desaťročia a vyriešil sa až prestávaním divadla na Ulicu 7. pešieho pluku v roku 1993.

V roku 1969 prišiel do divadla nový interný režisér Ján Hižnay, ktorý nahradil Jána Romanovského. Ján Hižnay kritizoval materiálne a technic-

ké zázemie súboru slovami: „Po celý čas existencie Bábkového divadla v Nitre sa nepodarilo uskutočniť oddelené cestovanie, pri ktorom by technika a umelecký súbor cestoval na zájazdy oddelene.

Hlavnou prekážkou bol nedostatok peňazí, ktorý neumožňoval používať (ako je bežnou praxou v činohre) stahovák pre techniku a autobus pre umelecký súbor. Taktó bol divadelný ansámbl odsúdený žiť neustále spoločne a o ponorkovú chorobu nikdy nebolo núdze.

Situácia si vynútila vytvorenie špeciálneho zájazdového repertoára, čo do určitej miery limitovalo tvorbu v umeleckom kolektíve.

Napriek tomu J. Hižnay vyhlásil: Nastúpil som do najlepšieho bábkového divadla, ...dostal som do daru skutočne perfektných hercov - javajkárov Veronu Turekovú, Máriu Kožuchovú, Karola Kuchárika, Júliusa Jenisa, Karola Oudu. Ani ich ďalší kolegovia Anna Šinkorová, Elena Slaviková a Michal Valúšek veľmi nezaostávali za ich výkonní.

Nepriaznivé technické podmienky nebránili nitrianskym bábkarom dosahovať pozoruhodné umelecké úspechy. Túto skutočnosť možno vysvetliť nadšením, zápalom a láskou k deťom a bábkovému divadlu. Jedným z najväčších úspechov v rokoch šesť-

desiatych bola premiéra hry Pani Bieda (4. 6. 1963). V tomto predstavení sa zaskvela Mária Kožuchová a bola za svoj výkon vyznamenaná cenou Zväzu divadelných umelcov.

Veľmi dobre bola prijatá 35. premiéra od počiatku existencie bábkového divadla Mesto hračiek (18. 9. 1962). Významnou bola i tým, že išlo o celoslovenskú premiéru hry J. Švarca v réžii J. Romanovského. Odborná kritika ju hodnotila ako dielo bábkovodičskej pripravenosti, hereckej poctivosti v práci a celkovej inscenačnej čistoty. Opäť sa kvalitou práce zaskveli mená: K. Ouda, M. Kožuchová, V. Tureková.

Novšie predstavy o bábkarскеj dramaturgii priniesla hra Čarovné okuliare (30. 4. 1963). Bolo to niečo nové - sci-fi príbeh v bábkarskom svete. Významná bola tým, že bola pokusom posunúť sa v dramaturgii i vo výrazových prostriedkoch do inej roviny. Dominovala v nej myšlienka prepojenia krásy detských radostí na planéte, kde sa nemusí pracovať, s hrozbou, že svet ovládnu roboti.

S touto hrou sa nitrianski bábkar zúčastnili aj prehliadky profesionálnych bábkových divadiel 22. - 29. júna 1963 v Brne.

Kritici hru pozitívne zhodnotili. Nitrianske bábkové divadlo nemalo v tomto období na trvalý úväzok angažovaného scénického výtvarníka.

Mgr. MATEJ ŠIŠKA
Dokončenie v budúcom čísle

V Brezovom hájiku vyrastie City Park

Za účasti novinárov a pozvaných hostí sa v priestoroch nitrianskeho hotela Zlatý kľúčik uskutočnila prezentačná akcia projektu nákupno-zábavného centra City Park Nitra, ktorého výstavbu pripravuje medzinárodná investičná spoločnosť EURO CITY PARK v lokalite Brezového hájika. Cieľom tejto akcie, ktorú viedla moderátorka Alena Heribanová, bolo poskytnúť zástupcom regionálnych i celoštátnych médií viac informácií o projekte a jeho prínose pre kvalitu života obyvateľov Nitry a priľahlého regiónu.

Medzi pozvanými hosťami okrem novinárov nechýbali predstavitelia mestského a stavebného úradu, zástupca primátora Nitry Ing. František Baláž, významné osobnosti verejného života v Nitre, budúci nájomcovia, ako i osobnosti z nitrianskeho vysokoškolského prostredia, či partneri investora.

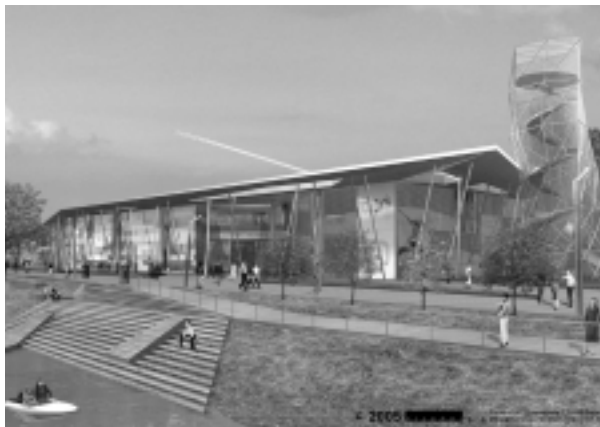
Kľúčovým bodom programu bola trojrozmerná virtuálna prezentácia City Parku v skutočnom prostredí, ktorá

umožnila reálne zobrazenie jeho funkcií a využiteľnosti. Hlavný architekt Ing. arch. Dušan Fischer, okrem iného autor architektúry bratislavského Polusu, vyzdvihol jeho silné stránky v kontexte s okolím. City Park je totiž jedinečný nielen svojou polohou, ktorá mu umožní rozvíjať jeho funkčnosť v súlade s príhlou riekou, parkom a blízko ležiacim historickým jadrom mesta, ale aj ambíciami stať sa športovým a oddychovým

parkom pre obyvateľov širokého okolia, ako aj pritiahnúť do Nitry moderné a úspešné zahraničné značkové prevádzky. City Park na troch poschodiach poskytne priestory viac ako 100 obchodom, kaviarňam a reštauráciám na celkovej ploche takmer 27 000 m². O zábavu i športové vyžitie nielen detských návštevníkov sa postarajú štyri kinosály, detský kútik, bowling, fitness centrum, exteriérové ihriská, U-rampa či lezecká stena a klzisko. Pre oddych a tráveniu voľného času návštevníkov prispeje prechádzková promenáda kopírujúca tok rieky.

Otvorenie City Parku Nitra je plánované na jar roku 2008, bude v ňom vytvorených okolo tisíc nových pracovných miest. Výstavba predstavuje celkovú investíciu v objeme 1,5 mld Sk. korún. V súčasnosti sa začalo výberové konanie na generálneho dodávateľa a záverečné rokovania s financujúcim peňažným ústavom.

(syn)

V novej sezóne ponúknú štyri premiéry

Rozprávky, klasika a príbeh o žene

Hitom tohtoročnej divadelnej sezóny bude svetoznáma americká muzikálová rozprávka pre dospelých **DIVOTVORNÝ HRNIEC (pôvodný názov Finianova dúha) a nitrianske divadlo ju uvedie v slovenskej premiére vo veľkej sále 27. októbra 2006. K divadelnému stvárneniu si pozvali osvedčeného režisérskeho mága Jozefa Bednárika, ktorý sa práve týmto muzikálom rozlúči s nitrianskym publikom.**

Divotvorný hrniec je divadelným podobenstvom so silným emocionálnym nadsledom, strhujúcimi tanečnými číslami a pesničkovými hitmi. Muzikál ponúkne patričnú dávku ironie, nadsledu a láskavého humoru. Bude to príbeh o hľadaní bohatstva, lásky a porozumenia, ktoré si nosíme v sebe a skrývame ho. Tvorcovia ním vzdajú hold človečenstvu, ako základnej hodnote našej existencie a vzdajú hold aj kúsku krajiny nazvanej domovina.

V divadelnom muzikáli sa preniesieme na ostrov a spoznáme jeho milých a mierne bláznivých obyvateľov a samozrejme, spoznáme hrniec, ktorý plodí zlato!

V slovenskej premiére divadlo uvedie aj rodinný príbeh z írskych vídiek s názvom **PORTIA COUGHLAN**. Román napísala Marina Carrová, ktorá ho situovala do írskych vídiek. Ako prezrádzajú tvorcovia, pôjde o fascinujúci príbeh, v ktorom sa autorke podarilo spojiť prvky magického realizmu s miestami až hororovou atmosférou a drs-

ným humorom írskych vídiek. Portia je krásna a bohatá tridsiatnička, po ktorej túžia všetci muži. Portia si však nevie poradiť s problémom, ktorý nastane, keď v temnom údolí rieky Belmont začuje jednej noci spev svojho mŕtveho brata. Hoci od jeho tragickej smrti uplynulo pätnásť rokov, s novou naliehavosťou sa otvárajú staré záhady a čas na nájdenie odpovedí sa kráti. Angielsky hlas Portiu ťahá k drsnej rieke... O tom, čo bude nasledovať sa dozvieme 19. januára na malej scéne divadelného štúdia, kde herci v réžii Michala Vajdičku rozohrajú tento strastiplný príbeh. Na nitrianske javisko sa dostáva slávna hra Henrika Ibsena **HEDDA GABLEROVÁ**. Hedda - ibsenovská ikona silnej mladej ženy 20. storočia, hľadajúca samú seba, šťastie a vlastné miesto na tomto svete. Pred očami divákov sa rozohrajú zložité vzťahy žien a mužov, ako nám ich popisuje pero klasika svetovej dramatickej literatúry. Ak máte radi osvedčenú klasiku, môžete

sa už dopredu tešiť na hru lásky a zrady, samoty a túžby po slobode a voľnosti, na výčitky, pohľady, veta-vravné mlčanie, nevy-povedané otázky. Možno nájdete aj odpovede na otázky: Ako žiť v manželstve? Ako žiť s vlastnými démonmi a pochybnosťami? Ako utiecť pred sebou samým, pred svojimi blízkymi? Ako prežiť?! Ako žiť?! Odpovede vám poskytne inscenácia, ktorú divadlo uvedie 23. marca v štúdiu. Réžie sa ujme Svetozár Sprušanský. Poslednú premiéru tejto sezóny divadlo venuje deťom, keď presne na Medzinárodný deň detí - 1. júna 2007 - uvedie pôvodnú slovenskú rozprávkovú hru s pesničkami **VEVERIČKY**. Jej autorom je Ján Uličiansky, ktorý ju na scéne nitrianskeho divadla v slovenskej premiére aj zrežuruje. Deti sa môžu tešiť na príbeh veveričky Veronky, ktorá sa „nervovo zrútila zo spílenej jedle“ a preto odišla na liečbu do kúpeľov. Povožite sa s ňou na vláčiku smer Oriekšove kúpele a prežijete aj jej priateľstvo s hendikepovaným chlapcom Vinckom, ktoré bude plné dobrodružstiev, veselých príhod a pesničiek, ale aj naozajstného napätia. Radosti tohto sveta si v ňom užívajú rovnako veveričky, ako aj ľudia.

LUDMILA SYNAKOVÁ

Herci, režiséri a autori

V malej galérii AKCENT na Kúpeľnej ulici sa koncom septembra uskutočnila vernisáž fotografií Pavla Filipa pod názvom Herci, režiséri a autori. Výstava je jedným z tematických okruhov rozsiahleho cyklu Zaujímaví a zložití ľudia a pozostávala z portrétov v kombinácii so zábermi z divadelných predstavení a bola súčasťou sprievodného programu medzinárodného festivalu Divadelná Nitra.

Autor fotografií Pavel Filip vyštudoval dejiny umenia na FF UK v Bratislave. Má profesionálne skúsenosti s fotografiou v oblasti pamiatkovej starostlivosti, reklamy, spolupra-

cuje s Divadelným ústavom v Prahe. Významnou mierou sa podieľal na knihe Miroslava Horníčka Sekundy života. V posledných rokoch sa zamerával na divadelnú fotografiu a vo voľnej tvorbe na portrét. Fotografoval v Divadle na Zábradlí, Divadle Semafor, Divadle v Dlouhé, Divadle v Řeznické, Astorke, Mestskom divadle v Mladej Boleslavi, Divadle Pod Palmovkou, Dejvicom divadle, Divadle Archa, Divadle Ypsilon a rôzne divadelné projekty: sériu predstavení Vizita Jaroslava Duška, prehliadku slovenských divadiel v Mladej Boleslavi, študijné zábery a absolventské

predstavenia HAMU (Hudobná fakulta AMU), Shakespearovské slávnosti na Pražskom Hrade (Kráľ Lear, Rómeo a Júlia, Hamlet). Výstava potrvá do konca októbra. **(red)**

Hašterica v Starom divadle v Nitre

V dňoch 8.-12. septembra sa v Banskej Bystrici uskutočnil už 15. ročník medzinárodného festivalu Bábkarská Bystrica 2006, na ktorom sa zúčastnilo aj Staré divadlo v Nitre so svojou inscenáciou Havran z kameňa v réžii Ondreja Spišáka. Staré divadlo v Nitre svoje predstavenie odohralo posledný deň festivalu, teda 12. septembra v priestoroch Štátnej Opery v Banskej Bystrici. Zaujímavosťou tohto predstavenia bola aj skutočnosť, že bolo prvým a teda premiérovým predstavením mladej posily Starého divadla v Nitre, čerstvej absolventky Katedry bábkovej tvorby VŠMU odboru bábkoherec - Lucie Korenej, ktorá postavu Mladej čarodejnice preobsadila za Agátu Sol-

čiansku. Tej sa totiž 25. augusta narodil syn Ondrej.

Od roku 2004 sa v rámci tohto festivalu udeľuje cena, ktorej názov je veľmi netypický. Volá sa Hašterica. Pod týmto názvom sa skrýva cena za tvorivý čin v oblasti bábkového divadla na Slovensku, ktorú vyhlasujú Divadelný ústav, Slovenské centrum UNIMA - Medzinárodná mimovládna bábkarská organizácia a Občianske združenie Rázcestie. Cenu udeľujú v jednej kategórii - za tvorivý čin a môže ho získať kolektív tvorcov za inscenáciu, ale aj parciálny umelecký výkon. Cenu udeľuje odborná porota výberom spomedzi bábkových inscenácií, ktoré mali premiéru v perióde dvoch rokov medzi Medzinárodným fes-

tivalom Bábkarská Bystrica v bábkových divadlách, prípadne v ďalších profesionálnych divadlách a nezávislých súboroch na Slovensku. Je potešiteľné, že v tomto roku cena vo forme bizarnej postavičky z dielne Františka Liptáka zakotvila v Starom divadle v Nitre. Získal ju totiž režisér Starého divadla v Nitre Ondrej Spišák práve za réžiu inscenácie Havran z kameňa. Podľa dramaturgickej Starého divadla v Nitre Veroniky Gabčíkovej, cena potešila nielen samotného režiséra Ondreja Spišáka, ale aj všetkých členov Starého divadla v Nitre, pretože je ocenením neutíchajúcej snahy divadla o permanentný umelecký rast a kvalitu vznikajúcich inscenácií. **(vg)**

Juraj Novák: Volanie do neba

Nitrianska synagóga sa stala miestom konania vernisáže Juraja Nováka, ktorý od 2004 pôsobí ako pe-

dagóg na Katedre masmediálnej komunikácie a reklamy Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Výstava sa niesla v znamení Volania do neba, Hommage a Luba Lauffová a bola poznačená poetikou fotografií Luby Lauffovej, pretože autor participoval na jednom z posledných Lauffovej projektov Hommage a Magritte. Juraj Novák sa zameriava na divadelnú a reklamnú fotografiu a na voľnú tvorbu. Vyštudoval Pedagogickú fakultu UKF v Nitre a fotografiu v atelié-

roch Luba Stacha a Miloty Havránkovej na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Z fotografií žiarila imaginárna snivosť, pre Lauffovú príznačná poetika a farebnosť, plná preciteneho svetla, výrazne ovplyvnená surrealizmom výtvarného umenia, hudbou a literatúrou. Jej portréty, ženské akty, ilustrácie, lumino grafie, koláže predstavujú jeden z vrcholov tzv. novej vlny štylizovanej inscenovanej fotografie.

Text a foto:
Alena TARABČÁKOVÁ

Pocta v USA aj doma

Medzi svojich priateľov do Nitry zavítal nedávno vzácný hosť George Kantor, ktorý od r. 1936 pôsobí v USA. Tu sa mu podarilo nadobudnúť významné postavenie nielen v krajských organizáciách v New Yorku, ale vošiel aj do povedomia širokej verejnosti ako vojak americkej armády, ktorý sa s Pattonovou armádou dostal až do Plzne. Bol pri smrti generála Pattona a jeho syn George Kantor ml. sa stal prvým americkým generálom slovenského pôvodu. Tento skromný, ale odvážny Slovak sa dožil v apríli 90 rokov a k jeho narodeninám mu písomne blahoprial prezident G. Bush.

Počas jeho návštevy na Slovensku mu osobne zaoblahožela aj prezident SR I. Gašparovič a odovzdal mu pozdravný list.

Náš krajan a významný Slovak, pôsobiaci vo fraternalistických organizáciách, ako sú Jednota, Katolícky Sokol a iné, po celý život podporoval novoprichádzajúcich krajanov do New Yorku. Osobne zamestnal viac ako 25 slovenských emigrantov, medzi nimi aj Karola Beláka z Nitry, ktorý neskôr sa mu ako akademický pracovník odvdáčil tým, že napísal obsiahlu memoárovú knihu Život v tieni mrakodrapov a v nej veľkú časť venoval Georgovi Kantorovi. Knihu sme

mu vydali v misijnom vydavateľstve na Kalvárii v Nitre. Aj preto sa rád vracia do Nitry, kde má už viacero priateľov. K početným gratulantom tomuto sviežemu deväťdesiatnikovi sa pripájame aj my Nitrania.

EMIL VONTORČÍK
Foto: autor

Prof. Liba - osobnosť veľkého formátu

Tohoročné životné jubileum prof. PhDr. Petra Libu, DrSc. obyvateľom nášho mesta pripomenulo nielen vedecké kolokvium na jeho počesť na UKF, ale aj uznanie, akého sa mu dostalo zo strany cirkvi v SR udeľením Ceny Fra Angelica. Neuplynuli od vtedy ani dva mesiace a jubilanta poctili ďalším vyznamenaním, akého sa u nás málokomu dostalo, tentoraz zo zahraničia. Na tohoročnej tradičnej mariánskej púti, na záver bohoslužby, odovzdal nitriansky sídelný biskup Mons. Viliam Judák profesorovi Petrovi Libovi Rad Gregora Veľkého, ktorý mu Svätá stolica udelila ako ocenenie jeho celoživotného diela za jeho zásluhu na rozvoji kresťanskej kultúry v Slovenskej republike.

Pripomíname, že prof. Liba prišiel do Nitry na Pedagogickú fakultu r. 1973. Roku 1991 sa stal jej dekanom a v rokoch 1993-1995 rektorom Vysokej školy pedagogickej v Nitre. V rokoch 1995-1999 pôsobil

Prof. Liba preberá Cenu Fra Angelica z rúk biskupa Mons. F. Rábeka.

Foto: M. Grochálová

ako rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Založil Katedru kulturológie, na ktorej je činný doteraz. Je autorom viacerých monografií z oblasti bibliografie, literatúry, kultúry a vzdelávania. K významnému zahraničnému oceneniu jubilantovi srdečne blahoželáme. (ev)

V Mačacom hrádku našli prstene

Mačací hrádk je pomenovanie pre staré slovanské hradisko, obohané mohutným kamenným valom z 8. - 9. storočia, ktoré založili Slovania počas obdobia Veľkej Moravy. Mačací hrádk strážil prístup do Nitry od severu. Okrem vlastného areálu, chráneného 7,5 m vysokým a 3,5 m širokým kamenným valom a 3 m hlbokou priekopou z vnútornej strany, malo opevnené aj rozsiahle podhradie na južnom úpätí vrchu. Severozápadným smerom pod čiastočne zachovaným valom sa nachádzala uprave-

ná 6 m široká terasa so zabudovanými hrnčiarskymi pecami. Juhovýchodne od nich sa smerom k mestu, pod samotným valom, nachádzalo menšie pohrebisko. Tu našli miesto posledného odpočinku prví dosiaľ známi slovenskí hrnčiari - remeselníci. Ide o vzácne veľkomoravské pohrebisko, ktorého nálezy svedčia o vyspelom šperkárskom remesle, pre ktorú sú typické zložité typy náušník, prsteňov, gombičiek zo zlata, striebra a bronzu. Hradisko slúžilo ako útočisko pre okolité obyvateľstvo v čase vojnového nebezpečen-

stva. Sídliť tu menšia posádka, chrániaca prístupovú cestu ku kniežaciemu hradisku z tejto strany. Pred niekoľkými rokmi na tomto mieste archeológovia odkryli nálezisko s trinástimi hrnčiarskymi pecami, malými pieckami bez roštu a inými vzácnosťami. Hrnčiarske pece pri hradisku Lupka sú prvým archeologickým nálezom tohto druhu na slovanskom území v 9. storočí. Dnes sú viditeľné iba nepatrné stopy po opevnení, inak je celá lokalita prírodnou rezerváciou rastlín.

(rm)

Partnerské vzťahy naberajú na intenzite

Mesto Nitra má nadviazané partnerské kontakty s 11 mesiami z Európy, USA a Austrálie. Prinášame vám stručný prehľad o aktivitách, ktoré zabezpečil NISYS v 2. štvrtroku 2006.

Zoetermeer, Holandsko
V dňoch **30. apríla - 5. mája** pricestoval hádzanársky klub Herkules zo Zoetermeeru pod vedením p. Jana de Langeho na tréningový týždenný pobyt, ktorý im pripravil a zabezpečoval Jozef Korec v spolupráci s NISYS-om. Dorastenecké družstvá chlapcov a dievčat sa v priateľských zápasoch stretli s rovesníkmi z Nitry, Levíc, Bratislavy, Šale, Močenka a Pezinku. Spolu s nimi pricestovala Eva Lutovská - de Lange, čestná občianka mesta Nitra, ktorá spolupracuje s koordinátorom partnerskej spolupráce mesta Zoetermeer pri organizácii partnerských výmen medzi mestami.

V dňoch **26.-30. júna** sa konala konferencia cestovného ruchu v Zoetermeeri, ktorá bola pokračovaním začatého projektu spolupráce prípravy a spracovaní strategického plánu rozvoja CR v Nitre a tvorbe marketingu cestovného ruchu mesta. Cieľom konferencie bolo získanie praktických skúseností a prezentácia holandského modelu spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom v oblasti cestovného ruchu s prepojením na školy, ktoré zabezpečujú vzdelávanie študentov v tejto oblasti. Za mesto Nitra sa konferencie zúčastnili p. Ivona Fraňová, vedúca NISYS, Petra Vičková, referent pre CR, Adriana Pinteirová, referent pre prevádzku, Katarína Macúchová, koordinátor pre partnerskú spoluprácu, p. Katarína Havranová, odborná asistentka Katedry manažmentu kultúry a cestovného

ho ruchu Filozofickej fakulty UKF Nitra, Cyril Šabo, prevádzkový námestník Kaštiela v Mojmiroviciach, Soňa Turbová, spolumajiteľka Hotela Átrium v Nitre a Ivana Gažíková, majiteľka Nitrianskeho kniežatstva na Kyneku. Konferenciu otvoril viceprimátor Patrick van Domburg, ktorý je zodpovedný za partnerstvo s Nitrou a bola vedená Fienom Meiresonem, ktorý spoločne s Gerardom van Wijkom, koordinátorom pre partnerskú spoluprácu pripravili sériu prednášok a prezentácií z danej oblasti. Jan Kragt, marketingový pracovník mesta Zoetermeer prezentoval ich mesto ako samosprávu naklonenú spolupráci s podnikateľmi a načrtnol marketingovú stratégiu mesta. Margreet van Driel, riaditeľka Floraventuur Promotie Zoetermeer, organizácie, ktorá zabezpečuje podujatia v meste prezentovala výhodnosť verejno-súkromného partnerstva pri tvorbe spoločných produktových balíkov CR, spoločnej ponuky ako nástroj lepšej prezentácie mesta a prezentovala stratégiu manažérstva podujatí.

Bart Dronkert, stratég hotelovej politiky mesta Zoetermeer, hovoril o hotelovej politike a trende, ktorým sa mesto uberá a o dôležitosťi zberu štatistických údajov pri vytváraní stratégie. Arjan Peterse - hotelový manažér úspešnej hotelovej siete Golden Tulip Hotel v Zoetermeeri, hovoril okrem iného o dôležitej úlohe združení podnikateľov, podnikateľských klubov a neziskovej sféry pri tvorbe jednotnej, spoloč-

nej stratégie cestovného ruchu mesta. Reinoud van Assedelft de Coningh - konzultant pre voľnočasové a kultúrne atrakcie mesta.

Súčasťou konferencie boli aj návštevy atrakcií, ktoré zároveň slúžia ako konferenčné centrá v Zoetermeeri - Silverdome ako celoročne využívaná ľadová plocha, in-line dráha, Snowworld - krytý, celoročne využívaný lyžiarsky svah s vlekom, Dutch Waterdreams - projekt divokej vody vo výstavbe pre športové kluby, firmy, verejnosť. Na základe týchto prednášok a diskusií boli prijaté nasledovné závery pre zúčastnené subjekty: *Nutnosť zhromažďovania štatistických údajov ohľadom domácich a zahraničných návštevníkov, dĺžky ich pobytu, dôvodu návštevy a iných informácií potrebných pre marketingový plán cestovného ruchu mesta Nitra.* Mesto Nitra - NISYS - Definovanie sledovaných údajov pre potreby štatistiky, koordinovanie zberu a spracovania informácií. FF UKF - Študenti v rámci praxe budú pod vedením NISYS-u zbierať, spracúvať a vyhodnocovať štatistické údaje.

Podnikateľské subjekty budú aktívne postupovať pri poskytnutí štatistických údajov vyplývajúcich z ich aktivít a zároveň budú spätne využívať tieto údaje pre svoje podnikateľské zámyery, ktoré budú v súlade s marketingovými zámermi mesta. Mesto Zoetermeer poskytne odbornú pomoc a know-how pri zbere údajov a tvorbe štatistiky.

Marketing mesta vypracovaný na obdobie 1 roka vyplývajúci z celkovej stratégie mesta

v oblasti cestovného ruchu ako „mesta aktivít a podujatí“. Mesto Nitra - NISYS - Vypracovanie marketingového plánu mesta na obdobie 1 roka. FF UKF - Čiastkové úlohy v rámci marketingového plánu mesta prostredníctvom seminárnych a diplomových prác.

Podnikateľské subjekty - ako návod pre tvorbu svojich podnikateľských zámerov môžu použiť celkový Marketingový plán mesta na základe definovaných indikátorov.

Zoetermeer sa zameria na pomoc a usmernenie spracovania marketingových plánov pomocou prednášok a konzultácií s expertmi (Jan Kragt). Využitie týchto vedomostí a spoluúčasť expertov Zoetermeeru na Konferencii cestovného ruchu a kultúry v roku 2007. Na získanie know-how a poradenskej činnosti pri vytvorení organizácie zaoberajúcej sa prípravou a koordinovaním kultúrnych, spoločenských a športových aktivít v meste Nitra v súlade so stratégiou „mesta aktivít a podujatí“ a možnosťou prihlásiť sa v roku 2007 na spracovanie projektu na získanie grantu z Európskej únie z programu Kultúrne mesto Európy, kde bude mať mesto Nitra príležitosť získať tento štatút, z čoho vyplýva možnosť získať prostriedky na realizovanie stratégie mesta Nitra ako „mesta aktivít a podujatí“. Mesto Nitra-NISYS - Získanie know-how a poradenskej činnosti pri vytvorení organizácie zaoberajúcej sa prípravou a koordinovaním kultúrnych, spoločenských a športových aktivít v meste Nitra, konferencia Cestovný ruch a kultúra v roku 2007.

**pokrač. v budúcom čísle
Ing. KATARÍNA
MACÚCHOVÁ**

Aká sila vyžaruje z Kriváňa?

Predposledný augustový víkend zorganizovala Matica slovenská v spolupráci s Klubom slovenských turistov, mestom Liptovský Mikuláš a mestom Vysoké Tatry Národný výstup na Kriváň. Výstupu sa zúčastnili aj členovia Slovenského Hnutia Obrody (SHO) z Nitry, ktorí sa ubytovali ešte vo štvrtok podvečer v turistickom tábore Pribylina. V piatok sa Nitrania poprechádzali po turistických chodníkoch v okolí Pribyliny. Zastavili sa na salaši, kde ochutnali pravú slovenskú žinčicu a zoznámili sa s prácou slovenských drevorubačov. V sobotu sa členovia Slovenského Hnutia Obrody zúčastnili na Národnom výstupe na Kriváň. Z turistického tábora vyrazili skoro ráno. Pohľad na Kriváň pri východe slnka bol ohromujúci. Neopísateľný pocit z pohľadu na Kriváň dotváralo aj počasie, ktoré bolo priam ideálne. Pri východe slnka začali pomaly, ale odhodlane vystupovať na Kriváň. Všetci si uvedomovali, že výstup bude previerkou fyzických, ale aj psychických síl. Čím boli Nitrania bližšie k vrcholu Kriváňa, tým viac si uvedomovali silu, ktorá vyžaruje z národného vrchu Slovákov. Spomenuli si aj na Ludovíta Štúra, ktorý na Kriváň vystúpil 16. augusta 1841. Po troch hodinách Nitrania s vlajkami SR a Slovenského Hnutia Obrody dosiahli vrchol Kriváňa. Pohľad na naše Slovensko z Kriváňa sa nedá opísať slovami. Pri jasnej oblohe videli krásu našej vlasti v dokonalej podobe. O 11. hodine začal oficiálny program za spevu štátnej hymny SR. Všetkých prítomných privítal na Kriváni zástupca Matice slovenskej a zástupca Klubu slovenských turistov. Po krátkych príhovoroch sa oficiálna časť skončila. Na záver si účastníci výstupu spoločne zaspievali pieseň Kto za pravdu horí... Po prestávke na oddych začali členovia SHO zostupovať z Kriváňa, ale ešte pred odchodom zaspievali na Kriváni hymnickú pieseň Hej, Slováci. V popoludňajších hodinách dorazili do turistického tábora, kde sa ešte dlho do noci rozprávali o výstupe na Kriváň a o zážitkoch z krásneho podujatia.

/ r /

Tragické výročie explózie muničného skladu v Nitre

Tlaková vlna otriasla aj oknami gymnázia

Šesťdesiat rokov uplynulo od tragickej udalosti explózie muničného skladu na Malante, pri ktorom zahynul štábny rotmajster Štefan Hlaváč, posledný richtár horskej obce Zobor.

Za cisárskej a kráľovskej rakúsko-uhorskej monarchie v rámci vojenských cvičení sa roku 1883 usadilo vojsko na Martinskom vrchu, kde vybudovalo drevené baraky a stajne pre jazdecké kone. Pôvodne sa uvažovalo, že ubytovanie bude iba dočasné. O štyri roky neskôr - 4. septembra 1887 - sa tu konali veľké vojenské manévry, na ktorých sa zúčastnil aj sám cisár František Jozef I. Generálny štáb armády následne rozhodol, že v Nitre vybudujú spolu s nemocnicou aj kasárne. V roku 1902 sa tu znova konali vojenské manévry za účasti až 10 000 vojakov.

Podľa projektu Jána Lyku postavili v meste v roku 1890 okrem zoborských kasární aj ďalšiu kasáreň, určenú pre domáci 60. prápor Domobrany. Táto kasáreň sa potom stala typovým vzorom pre všetky vojenské kasárne budované neskôr v celom Uhorsku. Počas I. svetovej vojny sa v meste sústredili vojská, ktoré po-

trebovali muníciu vo väčšom množstve. Túto však nemohli z bezpečnostných dôvodov skladovať v objektoch kasární, a preto vybudovali provizórny muničný sklad. V tom čase v bezpečnej vzdialenosti od intravilánu mesta, v katastri obce Hrnčiarovce na hone Malanta.

Po vzniku I. ČSR do Nitry dislokovali 7. peší pluk, 119. delostrelecký pluk a letku 3. leteckého pluku. Priestory muničného skladu už nepostačovali na uskladnenie delostreleckého streliva a letecké bomby, a preto sa riaditeľstvo Zemského vojenského staviteľstva rozhodlo vybudovať nový a väčší. Dňa 22. novembra 1922 zvolali na stavenisko zástupcov mesta a vlastníkov pozemkov, ako aj vojenskej správy. Neskôr zainteresovaných informovali prípisom Vojenského stavebného okruhu č. 57 o tom, že výstavba sa začala 10. augusta 1923. Stavbu však vyhlásili za tajnú. Nový muničný sklad odvtedy

slúžil nepretržite potrebám armády až do tragickej udalosti, keď 19. októbra 1946 približne o 9.30 hodine došlo k obrovskej explózii, ktorá úplne zdemolovala sklad delostreleckého streliva. Tlaková vlna bola taká silná, že otriasla oknami piaristického gymnázia a vytlakala nielen študentov, ale aj profesorský zbor. Z okien druhého poschodia bolo vidieť kúdol dymu v priestore muničného skladu, ktorý sa dvíhal do výšky približne 30 m. Pri tejto tragickej nehode zahynul pyrotechnik štábny rotmajster Štefan Hlaváč a slobodník Pavol Gajdoš. Vojenský vyšetrovateľ pátrali po príčine výbuchu, ale žiadne stopy nenašli, pretože po sklade nezostalo nič, iba obrovská jama. Zvyšky stavby boli rozptýlené v okruhu 100 m. V správe sa konštatovalo, že štáb. rotm. Štefan Hlaváč bol skúseným pyrotechnikom, ktorý sa podieľal na zneškodňovaní nevybuchnutej munície a leteckých bômb v priebehu II. svetovej vojny nielen v Nitre, ale aj v celom okrese.

**Ing. ŠTEFAN
KOŠOVAN**